

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 25 ΙΟΥΝΙΟΥ 1980

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
148

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 544

Περί καθορισμού των ωρολογίων και αναλυτικών προγραμμάτων των 'Ανωτέρων Δημοσίων Σχολών Δοκίμων Πλοιάρχων 'Εμπορικού Ναυτικού.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντες υπ' όψει :

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 8 παρ. 3, 26 παρ. 1 καὶ 49 παρ. 1ε καὶ παρ. 3 τοῦ Ν. 576/77 «περὶ ὁργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Μέσης καὶ 'Ανωτέρας Τεχνικῆς καὶ 'Επαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως».

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 43/1979 γνώμην τοῦ ΚΕΜΕ.

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 301/1980 γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἀποφασίζομεν :

Ἄρθρον 1.

Τὰ ωρολόγια καὶ ἀναλυτικὰ προγράμματα τῶν Ἀνωτέρων Δημοσίων Σχολῶν Δοκίμων Πλοιάρχων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ καθορίζονται ἐν τῷ συνημμένῳ τῷ παρόντι Παραρτήματι.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐν τῷ προηγούμενῳ ἁρθρῷ προγραμμάτων ἄρχεται, διὰ τὰ πρῶτα δύο ἔξάμηνα ἀπὸ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους 1980-1981, διὰ δὲ τὰ δύο ἐπόμενα ἀπὸ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους 1981-1982.

Εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαΐου 1980

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΙΚΙΩΡΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Α'. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ

Α/Α	Μάθημα	Έξάμηνα				Έβδομ. Σύνολο	Σύνολο Φοιτήσεως με Βάση 13 ΕΒΔ/ Έξαρμ.
		Α	Β	Γ	Δ		
		Ώρες ανά εβδομ.					
1.	Μαθηματικά	6	5	—	—	11	143
2.	Ναυτιλία	6	6	7	7	26	338
3.	Ήλεκτρισμός-Ναυτικά Ήλεκτρονικά Όργανα	6	6	5	5	22	286
4.	Συνεννόηση	2	2	2	—	6	78
5.	Ναυτική Μετεωρολογία	—	2	2	2	6	78
6.	Ναυτική Τέχνη	6	6	6	6	24	312
7.	Ευστάθεια-Φορτώσεις	—	—	5	5	10	130
8.	Ναυπηγία	2	2	—	—	4	52
9.	Ναυτικές Μηχανές	—	—	2	3	5	65
10.	Στοιχεία Ναυτικού Δικαίου	4	2	—	—	6	78
11.	Στοιχεία Ναυτιλιακής Οικονομίας	—	—	—	4	4	52
12.	Άνθρωπ. Σχέσεις	—	—	2	—	2	26
13.	Άγγλικά	6	6	6	6	24	312
14.	Πρώτες βοήθειες	—	1	1	—	2	26
Σύνολο ωρών ανά εβδομάδα		38	38	38	38	152	

Β'. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΠΛΟΙΑΡΧΟΙ
ΜΑΘΗΜΑ : ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ : Α' ΚΑΙ Β'

ΕΞΑΜΗΝΟ Α'

Ώρες διδασκαλίας : 6 τὸν ἐβδομάδα

ΓΕΝΙΚΑ

Τὰ μαθηματικά πρέπει νὰ διδάσκονται ἐφαρμοσμένα καὶ νὰ τονίζεται ἡ χρησιμοποίησή τους ὡς μέσου ἐπιλύσεως προβλημάτων ποὺ συναντῶνται στὴν πράξη.

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Ἐπαναλήψεις ἀπὸ τὴν Τριγωνομετρία καὶ Ἀλγεβρα κατὰ τὴν κρίση τοῦ διδάσκοντος.

Ναυτικοὶ λογαριθμικοὶ καὶ τριγωνομετρικοὶ πίνακες. Ἡμιπαρημίτονο. Ἐξάσκηση στὴ χρήση τῶν παραπάνω πινάκων μὲ προβλήματα ναυτικοῦ περιεχομένου (π.χ. ναυτιλίας, ναυτικῆς τέχνης, φορτώσεων κ.λπ.).

Προβλήματα σχετικὰ μὲ ὑπολογισμοὺς ὄγκων καὶ ἐπιφανειῶν.

Τρίεδρη στερεὰ γωνία καὶ στοιχεῖα τῆς. Ἰδιότητες τῶν τριέδρων στερεῶν γωνιῶν. Συμμετρικὲς τριέδρες στερεῆς γωνίας. Παραπληρωματικὲς τριέδρες.

Κριτήρια ἰσότητος τριέδρων στερεῶν γωνιῶν. Κατασκευὴ τριέδρης στερεᾶς γωνίας ἀπὸ τὶς ἔδρες τῆς.

Σφαῖρα. Γένεση μιᾶς σφαίρας μὲ περιστροφή ἡμικύκλιου. Στοιχεῖα σφαίρας.

Θέσεις ἐπιπέδου καὶ σφαίρας. Σχῆμα τῆς τομῆς ἐπιπέδου καὶ σφαίρας. Μέγιστοι καὶ μικροὶ κύκλοι μιᾶς σφαίρας. Ἰδιότητες τῶν μεγίστων καὶ τῶν μικρῶν κύκλων μιᾶς σφαίρας. Ἀξονας καὶ πόλοι κύκλου σφαίρας. Ἰδιότητες τῶν πόλων. Πολικὴ ἀπόσταση. Σφαιρικὴ ἀκτίνα. Εὐρεση τῆς ἀκτίνος μιᾶς σφαίρας.

Κατασκευὴ μεγίστων κύκλων στὴ σφαῖρα. Σφαιρικὴ γωνία. Ἰδιότητες τῆς σφαιρικῆς γωνίας. Κατασκευὴ σφαιρικῆς γωνίας ἴσης μὲ δοθεῖσα γωνία.

Σφαιρικὰ τρίγωνα. Ὁρισμός. Ἀντιστοιχία τῶν στοιχείων σφαιρικοῦ τριγώνου πρὸς τὰ στοιχεῖα μιᾶς τριέδρης στερεᾶς γωνίας μὲ κορυφὴ τὸ κέντρο τῆς σφαίρας.

Ἰδιότητες σφαιρικῶν τριγώνων. Συμμετρικὰ τρίγωνα. Ἰσότητα σφαιρικῶν τριγώνων. Πολικὰ σφαιρικὰ τρίγωνα. Ἰδιότητές τους.

Τύποι ἐπιλύσεως ὀρθογώνιων σφαιρικῶν τριγώνων, Κανὼν NAPIER.

Ἐπίλυση ὀρθογώνιων τριγώνων ὅταν δίνονται :

— δύο κάθετες πλευρὲς - πλευρὰ α καὶ γωνία Β - πλευρὰ β καὶ γωνία Β - πλευρὲς α καὶ β - γωνίες Β καὶ Γ - πλευρὰ β καὶ γωνία Γ.

Πορίσματα ἀπὸ τὴν ἐπίλυση ὀρθογώνιων τριγώνων.

Τύποι ἐπιλύσεως ὀρθόπλευρων τριγώνων. Διαδικασία ἐπιλύσεως - Πορίσματα ἀπὸ τὴν ἐπίλυση.

Τύποι ἐπιλύσεως πλαγιογώνιων σφαιρικῶν τριγώνων. Κανὼν ἡμιτόνου. Κανὼν συνημιτόνου. Ἀπόδειξη τῶν τύπων.

Τύποι ἡμιπαρημιτόνου.

Προβλήματα ἐφαρμογῆς σφαιρικῆς τριγωνομετρίας στὴ Ναυτιλία ὅπου θὰ χρησιμοποιοῦνται τὰ σύμβολα τῆς Ναυτιλίας.

Δηλαδή :

Ἐπολογισμοὶ ζενιθιακῆς ἀποστάσεως, ὠρικῆς γωνίας, πολικῆς ἀποστάσεως, ἀζιμούθ, ὀρθοδρομικῆς ἀποστάσεως, ἀρχικῆς καὶ τελικῆς πλευσεως.

Γενικὰ προβλήματα ναυτιλίας. Τύπος παραμεσημβρινῶν. Τύπος τεσσάρων συνεχῶν στοιχείων. Ἀντικατάσταση τῶν

στοιχείων τοῦ τριγώνου στὸν τύπο τῶν τεσσάρων συνεχῶν στοιχείων.

ΜΙΓΑΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Ὁρισμοί - Σύστημα μιγαδικῶν ἀριθμῶν. Μορφὲς μιγάδος - Πραγματικοὶ καὶ φανταστικοὶ ἀριθμοὶ - Μιγαδικοὶ ἀριθμοί - Μέτρο καὶ ὄριο μιγαδικοῦ ἀριθμοῦ - Πράξεις μιγαδικῶν ἀριθμῶν - Γραφικὴ παράσταση - Ρίζες καὶ λογάριθμοι μιγάδα.

ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΑ

Ὁρισμοί - Πράξεις - Ὁρθογώνιες συντεταγμένες σημείου καὶ διανύσματος - Βασικὲς ιδιότητες ποὺ ἐκφράζονται μὲ τὶς συντεταγμένες - Ἐσωτερικὸ, ἐξωτερικὸ, μικτὸ γινόμενο.

ΕΞΑΜΗΝΟ Β'

Ώρες διδασκαλίας : 5 τὴν ἐβδομάδα

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο :

Συναρτήσεις καὶ συμβολισμὸς συναρτήσεων - συστήματα συντεταγμένων - ὀρθογώνιες καὶ πολικὲς συντεταγμένες - ἐξισώσεις καὶ γραφικὲς παραστάσεις - τιμὴ καμπύλης ἀνάμεσα σὲ δύο σημεῖα τῆς - συμμετρία καὶ ἀσύμπτωτες - τύπος ἀποστάσεως - ἐξίσωση εὐθείας - παράλληλες καὶ κάθετες εὐθεῖες - τεμνόμενες εὐθεῖες καὶ γραμμικὲς ἀνισότητες - οἰκονόμιες εὐθειῶν - ὁ κύκλος καὶ οἱ κωνικὲς τομές - ἡ παραβολή, ἡ ἔλλειψη καὶ ἡ ὑπερβολή - μεταφορὰ καὶ περιστροφή ἀξόνων.

Ἀπὸ τὸ χῶρο :

Συντεταγμένες καὶ ἐξίσωση εὐθείας, συνημίτονο κατευθύνσεως, τὸ ἐπίπεδο, ἡ σφαῖρα, ὁ κύλινδρος.

ΔΙΑΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ

Βασικὲς ἀρχές :

Ὅρια καὶ συνέχεια - ἀπειροστά καὶ ὄρια, ὄρια στὸ ἄπειρο - ἄπειρα ὄρια. Γεωμετρικὴ καὶ φυσικὴ ἐρμηνεία τῆς παραγώγου - γραφικὴ παράσταση τῶν θεωρημάτων διαφορίσεως - ἄλυσσιδος κανόνας (παραγώγιση σύνθετης συναρτήσεως) καὶ ἐφαρμογές του - συναρτήσεις πολυωνυμικὲς - παράγωγοι ἀνώτερης τάξεως.

Διαφορίση ὑπερβατικῶν συναρτήσεων :

Τριγωνομετρικὲς, ἐκθετικὲς, λογαριθμικὲς καὶ ὑπερβολικὲς συναρτήσεις. Ἐφαρμογὲς τῆς παραγώγου : εὐθύγραμμη κίνηση, καμπυλότητα, σημεῖο καμπῆς, μέγιστο - ἐλάχιστο συναρτήσεως. Προσέγγιση τοῦ διαφορικοῦ - ἀπροσδιόριστος μορφὲς καὶ κανόνας τοῦ HOSPITAL.

Ὁλοκληρωτικὸς λογιισμός :

Ἡ ἔννοια τοῦ ὀλοκληρώματος.

Τὸ ὀρισμένο ὀλοκλήρωμα. Ἐπολογισμὸς ἐμβαδῶν μὲ ἄθροίσματα - ιδιότητες καὶ ἀριθμητικὴ τιμὴ ὀρισμένου ὀλοκληρώματος - Θεώρημα καὶ σημασία τῶν ὀλοκληρωμάτων - ὀρίστο ὀλοκλήρωμα - ἐφαρμογὲς γιὰ τὸν ὑπολογισμὸ ἔργου, πιέσεως ρευστῶν καὶ μήκους ἐπιπέδων καμπυλῶν, κέντρου ἐπιφανείας, κέντρου βάρους, ροπῆς ἀδράνειας ἐπιφανείας - προσεγγιστικὴ ὀλοκλήρωση.

Μερικὴ διαφορίση καὶ πολλαπλὴ ὀλοκλήρωση. Μερικὲς παράγωγοι - διαφορικὰ ἀνώτερης τάξεως - διαδοχικὰ διαφορικά - γεωμετρικὴ παράσταση μερικῆς παραγώγου - ὀλικὸ διαφορικὸ καὶ ἐφαρμογὲς - ὀρισμός, ιδιότητες καὶ σημασία τοῦ διπλοῦ ὀλοκληρώματος - ἐφαρμογὲς : ἐμβαδὰ, πυκνότητα, μάζα, ροπὴ ἀδράνειας καὶ κέντρο μάζας.

Στοιχεῖα πιθανοτήτων καὶ στατιστικῆς : Τυχαιὲς μεταβλητές - ἀνεξάρτητες τυχαῖες μεταβλητές - διακεκομμένη πιθανότητα κατανομῆς - συνεχὲς πιθανότητα κατανομῆς - μέση τιμὴ καὶ διακύμανση - συναρτήσεις πυκνότητας πιθανότητας - πιθανότητα διωνυμικῆς κατανομῆς - πιθανότητα

κανονικῆς κατανομῆς - δειγματοληψίες - ὑπολογισμὸς μέσης τιμῆς καὶ διακυμάνσεως - χάραξη καμπύλης κατανομῆς.

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΠΛΟΙΑΡΧΟΙ
ΜΑΘΗΜΑ : ΝΑΥΤΙΑΙΑ
ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ : Α', Β', Γ' καὶ Δ'

ΕΞΑΜΗΝΟ Α'

Ὁρες Διδασκαλίας : 6 τὴν ἐβδομάδα
Θεωρητικὴ διδασκαλία 4
Ἀσκήσεις 1
Ἐργαστήρια 1

ΓΕΝΙΚΑ

Οἱ ἀσκήσεις περιλαμβάνουν (ἐνδεικτικὰ) : Χρήση πινάκων, ἐκτέλεση Ναυτικῶν Ὑπολογισμῶν καὶ ὅ,τιδήποτε ἄλλο, κατὰ τὴν κρίση τοῦ διδάσκοντος, βοηθάει στὴν ἐμπέδωση τῆς θεωρίας ποὺ διδάχθηκε καὶ τὴν ἐξασφάλιση ὑψηλοῦ ἐπιπέδου ἐπαγγελματικῆς κατάρτισεως.

Τὰ ἐργαστήρια περιλαμβάνουν (ἐνδεικτικὰ) χρήση ὀργάνων ναυσιπλοίας, ρύθμιση ἐξάντος, ἐκτέλεση παρατηρήσεων, ἀναγνώριση ἀκτῶν, ἐργασίες ἐπάνω στὴν χάρτη καὶ κάθε ἄλλη ἐργασία ποὺ βοηθάει στὴν ἀνάπτυξη τῶν ἀπαραίτητων ἐπαγγελματικῶν δεξιοτήτων.

ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΝΑΥΤΙΑΙΑ

Η ΓΗ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΗΣ

Μέγεθος καὶ σχῆμα τῆς γῆς. Γραμμὲς καὶ ἐπίπεδα ἀναφοράς ἐπάνω στὴ γῆ, ἄξονας, ἡμεμερινός, παράλληλοι, μεσημβρινοί, πλάτος καὶ μῆκος, μέσο πλάτος, μέγεθος τῆς μοίρας, μέγεθος μιᾶς μοίρας μήκους σὲ διάφορα πλάτη, διαφορά μήκους καὶ πλάτους.

Μέγιστοι καὶ μικροὶ κύκλοι. Ἀποχώρηση. Λοξοδρομία. Ἡ ἀπόσταση στὴ ναυτιλία. Σχετικοὶ ὅρισμοι καὶ σύμβολα. Ὁρατὸς ὀρίζων, ἀνεμολόγιο, σημεῖο ὀρίζοντα, καιροὶ εἶδη πλεύσεων καὶ διοπτύσεων.

Εἶδη ΠΡΟΒΟΛΩΝ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ :

Εἰσαγωγή. Εἶδη χαρτῶν. Ἡ σφαιρικὴ γῆ πάνω στὸ ἐπίπεδο χαρτί. Ἰδιότητες τῶν διαφόρων προβολῶν. Ἡ ιδιότητα τῆς ὁμοιότητος στοὺς χάρτες (CONFORMAL). Ταξινόμηση τῶν προβολῶν. Ἀζιμουθιακὴ προβολή. Μερκατορικὴ προβολή, λοξοδρομία, ἀνεμολόγια χάρτη, παραμόρφωση. Στίγματα σὲ μερκατορικὸ χάρτη, χάραξη πορείων (λοξοδρομία, ὀρθοδρομία). Μέτρηση ἀποστάσεων, Γνωμονικὴ προβολή, παράσταση μέγιστων κύκλων. Προβολὴ ἰσογωνικὴ (LAMBERT CONFORMAL), παράλληλοι καὶ μεσημβρινοί, στίγματα, πορείες καὶ ἀποστάσεις σὲ ἰσογωνικούς χάρτες (LAMBERT), διαδοχικὲς λοξοδρομίες. Ὁρθογώνιες (TRANSVERSE) καὶ πλάγιες Μερκατορικὲς προβολές. Στερεογραφικὴ προβολή, ἰσοαζιμουθιακὴ προβολή. Φύλλα ὑποτυπώσεως. Σύγκριση διαφόρων τύπων προβολῶν.

Ἐρμηνεῖα χάρτη. Χάρτες μεγάλης καὶ μικρῆς φυσικῆς κλίμακας. Κλίμακες ποὺ χρησιμοποιοῦνται στοὺς κυριότερους τύπους χαρτῶν.

ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΧΑΡΤΩΝ :

Σημ. Ἡ παρακάτω παράγραφος θὰ ἐπαναλαμβάνεται πρὶν ἀναλυτικὰ στὸ τελευταῖο ἐξάμηνο.

Βαθμὸς ἐμπιστοσύνης χάρτη. Παράγοντες ποὺ ἐπηρεάζουν τὴν ἀξιοπιστία τῶν χαρτῶν : κλίμακα, βάρη, ἡμερομηνία χαρτογραφίσεως, ἐνδεχόμενες ἀλλαγές μετὰ τὴν χαρτογράφηση, φύση βυθοῦ. Εἰδικὴ προσοχὴ ποὺ ἀπαιτεῖται στὰ πλοῖα πολὺ μεγάλου βυθίσματος, αἰτία. Ἐπιλογὴ χάρτη κατάλληλης κλίμακας.

ΝΑΥΤΙΑΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ :

Εἰσαγωγή. Ναυτικοὶ χάρτες, πηγὲς χαρτῶν καὶ καλυπτόμενες περιοχές, π.χ. BRITISH ADMIRALTY, U.S.C. καὶ G.S., U.S.N.O.O., U.S.LAKE SURVEY OFFICE κ.λπ. Χάρτες Ἑλληνικῆς ἐκδόσεως, Διεθνεῖς χάρτες (INTERNATIONAL HYDROGRAPHIC ORGANIZATION κ.λπ.), διάφορα εἶδη χαρτῶν ὅπως π.χ. DECCA, LORAN, OMEGA, ROUTING CHARTS. Χάρτες κατὰ γεωγραφικὴ περιοχὴ, χαρτοφυλάκια, ἀριθμὸς χάρτη καὶ αὐξ. ἀριθμὸς τοῦ στὸ χαρτοφυλάκιο. Ἐγχειρίδια, πίνακες, ναυτιλιακὲς ὁδηγίες, πλοηγοί, περιοδικὲς ἐκδόσεις (NOTICE TO MARINERS, HYDROLANTS, HYDROPACS κ.λπ.). Διάφορες ἐκδόσεις. Διόρθωση χαρτῶν καὶ ὅλων τῶν ναυτιλιακῶν ἐκδόσεων στὸ πλοῖο, σημασία τῶν διορθώσεων καὶ ἐπιπτώσεις τους στὴν ἀσφάλεια τοῦ πλοῦ. Μεθόδευση τῶν διορθώσεων. Διόρθωση τῶν χαρτῶν πρὶν ἀπὸ τὴν πώληση καὶ πῶς σηκώνεται ἐπάνω σ' αὐτούς.

ΠΛΕΥΣΕΙΣ :

Εἰσαγωγή. Προκαταρκτικὲς γνώσεις. Σύγκριση λοξοδρομίας καὶ ὀρθοδρομίας. Λοξοδρομικὰ προβλήματα μετὰ τὸ μέσο πλάτος, λοξοδρομικὰ προβλήματα μετὰ αὐτομερὲς πλάτη (χωρὶς θεωρία). Χαρακτηριστικὰ σημεῖα μέγιστων κύκλων. Ὁρθοδρομία μετὰ γνωμονικὸ χάρτη. Ὁρθοδρομία μετὰ χάρτη LAMBERT CONFORMAL PROJECTION. Ὁρθοδρομία μετὰ τὴ γωνία συννεύσεως. Ὁρθοδρομία μετὰ ὑπολογισμό, ὀρθοδρομία μετὰ πίνακες H.O. 229 καὶ H.O. 214.

ΝΑΥΤΙΑΙΑΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ :

Εἰσαγωγή. Φαροδείκτες. Σημασία τῶν σημαντήρων. Τύποι σημαντήρων. Ἀναγνώριση σημαντήρων, χροῖμα, ἀριθμὸς, σχῆμα. Χρώματα φωτισμένων σημαντήρων, χαρακτηριστικὰ, ἀνακλαστήρες. Οἱ σημαντήρες στὸ χάρτη. Σημαντήρες ἀνοικτῆς θάλασσας. Συστήματα σημαντήρων λεπτομερῶς (π.χ. IALA κ.λπ.). Σήματα ομίχλης. Τύποι. Φάροι, κατηγορίες φάρων, φαρόπλοια, ἀναγνώριση φάρων, τομεῖς φάρων, φάροι εὐθυγραμμίσεως, ἐμβέλεια. Προσδιορισμὸς ὁρατότητας. Πρόβλεψη ὥρας καὶ διοπτύσεως ἐμφανίσεως φάρου. Ἐπιβεβαίωση πρώτης ἐμφανίσεως ἐστίας φάρου (BORING). Ὁρατότητα τῶν διαφόρων χρωμάτων. Ὀνομαστικὴ ἐμβέλεια.

ΕΞΑΜΗΝΟ : Β'

ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ὁρες διδασκαλίας : 6 τὴν ἐβδομάδα
Θεωρητικὴ διδασκαλία 4
Ἀσκήσεις 1
Ἐργαστήρια 1

ΝΑΥΤΙΑΙΑ

ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΛΟΥΣ ΜΕ ΡΕΥΜΑ

Εἰσαγωγή στὴν ἀναμέτρηση, παράγοντες ποὺ ἐπηρεάζουν τὴν ἀκρίβεια τῆς ἀναμετρήσεως, ἐκπτώση λόγω ἀνέμου. Ἡ σπουδαιότητα τῆς ἀναμετρήσεως, ὅροι καὶ σήμανση ποὺ χρησιμοποιοῦνται στὴν ἀναμέτρηση. Ἡ ἀναμέτρηση στὴν πράξη. Ἐκτροπὲς ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ σχέδιο πλοῦ. Ἡ τεχνικὴ τῆς ὑποτυπώσεως τοῦ στίγματος. Εἰσαγωγή στὸν πλοῦ μετὰ ρεῦμα. Τύποι ρευμάτων, σχετικοὶ ὁρισμοί, πλοῦς μετὰ ρεῦμα, στίγμα κατ' ἐκτίμηση. Ἀντιστάθμιση ρεύματος, προσδιορισμὸς στοιχείων τοῦ ρεύματος, σήμανση τοῦ τριγώνου ρεύματος, ἐκπτώση λόγω ρεύματος, στίγμα μετὰ μεταφορὰ διοπτύσεων μετὰ ρεῦμα, σχετικὰ σφάλματα.

ΜΑΓΝΗΤΙΚΕΣ ΠΥΞΙΔΕΣ :

Εἰσαγωγή. «ΙΘΥΝΤΗΡΙΑ» καὶ «ΔΙΟΠΤΗΡΙΑ» πυξίδα. Ὅρισμοι (π.χ. Ἀπόκλιση, Παρεκτροπὴ κ.λπ.). Ἡ γῆ ὡς μαγνήτης, μαγνητικοὶ μεσημβρινοί, μεταβολὲς μαγνητικοῦ πεδίου. Ἀπόκλιση, ἔγκλιση, χάρτες ἴσης μαγνητικῆς ἀποκλίσεως, παρεκτροπὴ. Ἀπαιτήσεις γιὰ τὴν ναυτικὴν πυξίδα. Τὰ μέρη τῆς ναυτ. πυξίδας. Παραλλαγὴ. Κανόνες γιὰ τὸν τρόπο ποὺ ἐπιθέτουμε τὴν παραλλαγή. Πινακίδιο παρεκτροπῶν, Διάγραμμα NAPIER. Πρακτικὴ ἀντιστάθμιση πυξίδας, συντελεστὲς παρεκτροπῆς, σφάλμα κλίσεως, ράβδος

FLINDER, πυξιδολήκη και διορθωτές, προετοιμασία ρυθμίσεως. Σφαίρες τεταρτοκυκλικού σφάλματος, μηχανήτες διορθώσεως κλίσεως. Διαδικασία διορθώσεως εν πλώ. Τρόποι προσδιορισμού της παραλλαγής (σύγκριση με γυροπυξίδα, σύγκριση με μηχανή. πυξίδα γνωστής παραλλαγής, με διόπτρευση άπομακρυσμένου αντικειμένου, με εὐθυγράμμιση).

ΟΡΓΑΝΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑΣ :

Εισαγωγή. Πυξίδες, έπαναλήπτες, άξιμουθιακός κύκλος, ταξίμετρο.

Δρομόμετρα, τύποι και πιθανά σφάλματα του καθενός. Στροφόμετρα. Βολίδες.

Όργανα υποτυπώσεως (Διαβήτες, διπαράλληλοι κ.λπ.). Διόρθαλα, στιγμόμετρα.

ΑΚΤΟΠΛΟΪΑ

Εισαγωγή. Όρισμός. Γραμμές θέσεως, σήμανσή τους. Εὐθυγράμμιση και παρατήρησή της. Διοπτεύσεις, άποστάσεις. Προσδιορισμός του στίγματος (διάφορες μέθοδοι). Σχετικές διοπτεύσεις, μετατροπή τους σε άληθεις. Έπιλογή σημείων για παρατήρηση (διόπτρευση). Στιγμογράφος, στίγμα με ατόν.

Στίγμα με μεταφορά γραμμών θέσεως για μεσολαβούντα πλοῦ (έλες οι δυνατός περιπτώσεις). Μεταφορά γραμμών θέσεως με μεταβολές πορείας και ταχύτητας. Τριγωνομετρική έπίλυση των παραπάνω, χρήση σχετικών πινάκων. Έξασφάλιση από άβαθή χωρίς στίγμα, εὐθυγράμμιση, διοπτεύσεις ασφαλείας, γωνίες ασφαλείας.

«Στίγμα κατ' έκτίμηση». Χρησιμοποίηση του PANTAR στην Άκτοπλοΐα (γενικά).

Πλοήγηση σε περιορισμένο θαλάσσιο χώρο. Μεταβολές ταχύτητας και πορείας, έλικτικά στοιχεία, όρισμοί στον κύκλο στροφής. Διόπτρευση στροφής, επιτάχυνση και επιβράδυνση. Άγυροβολία σε όρισμένο στίγμα.

Η ΑΚΤΟΠΛΟΪΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Εισαγωγή. Προκαταρκτικές προετοιμασίες. Προσδιορισμός πιθανού χρόνου απόπλου και πιθανού χρόνου κατάπλου. Προσδιορισμός χαρτών που θα χρησιμοποιηθούν στο ταξίδι, άπαιτούμενες ναυτιλιακές εκδόσεις. Προσδιορισμός παλιρροιών και άλλων περιοριστικών παραγόντων που έπηρεάζουν τον πλοῦ. Προσδιορισμός συνολικού διάρματος. Σχεδίαση πλοῦ. Προετοιμασία απόπλου. Όργάνωση έμοχειρίας πλοηγήςσεως σε πολύ μεγάλη πλοΐα.

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'

Ώρες Διδασκαλίας :	7 την έβδομάδα
Θεωρ. διδασκαλία	4
Άσκήσεις	2
Έργαστήριο	1

ΓΑΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΝΑΥΤΙΑΙΑ

ΝΑΥΤΙΚΗ ΚΟΣΜΟΓΡΑΦΙΑ

Εισαγωγή. Το σύμπαν, μονάδες μετρήσεως, PARSEC, λαμπρότητα. Γαλαξίας. Ό ήλιος. Το ήλικκό σύστημα, ή σελήνη, πλανήτες και άστεροειδείς, μετεωρίτες και διάττοντες, κομήτες.

Περίστροφη και περιφορά της γής περί τον ήλιο, κλίση της γής, σχήμα και άτμόσφαιρα της γής, άτμοσφαιρική διάχυση, διάθλαση. Κινήσεις της γής, άποτελέσματα της περιστροφής της γής, ήμερα και νύκτα, άποτελέσματα της περιφοράς της γής περί τον ήλιο, έκρινό ίσημερινό σημείο, έξωτερικοί πλανήτες, κινήσεις πλανητών, έσωτερικοί πλανήτες.

Άποτελέσματα της περιφοράς της σελήνης, φάσεις και ήλικία σελήνης, ήλικακές και σελήνιακές εκλείψεις.

Άποτελέσματα της μεταπτώσεως, κλόνηση. Μικροκινήσεις της γής.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΗ ΝΑΥΤΙΑΙΑ

Όρισμοί. Ό γή και ή ούράνια σφαίρα, φαινόμενη κίνηση. Ούράνιος ίσημερινός, κλίση, ώρικη γωνία, ούράνιος μεσημβρινός, ώρικός κύκλος, δυτική και άνατολική ώρικη γωνία.

Όριζόντιες συντεταγμένες, τρίγωνο θέσεως, γήινη προβολή, κύκλοι ίσου ύψους. Ό αντίστοιχία του τριγώνου θέσεως επάνω στη γή. Πλευρές του τριγώνου θέσεως. Σύμπλατος, πολική άπόσταση, ζενιθιακή άπόσταση. Γωνίες του τριγώνου θέσεως, ώρικη γωνία, άξιμούθ, παραλλακτική γωνία. Χρήση του τριγώνου θέσεως. Ύψος ύπολογισμού και ύψος παρατηρήσεως, διαφορά ύψων.

Προσδιορισμός του στίγματος. Όριζόντιες και ίσημερινές συντεταγμένες, συνδυασμός τους.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΟΥΡΑΝΙΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ

Εισαγωγή. Όρθή, πλαγία και όριζοντία θέση ούράνιας σφαίρας. Άειφανείς, άμφιφανείς και άφανείς άστέρες. Σύστημα «STAR FINDER» H.O. 2102 - D, χρήση του για τον προσδιορισμό ύψους και άξιμούθ, περίπτωση πλανητών. Άναγνώριση με πίνακες H.O. 214 και H.O. 211, Άναγνώριση με χάρτη ούρανού, διάφοροι τύποι χαρτών. Οι κύριοι άστερισμοί, συσχετισμός και άναγνώρισή τους. Πρακτικοί κανόνες για τον έντοπισμό των κυριότερων άστέρων σε σχέση με τους άστερισμούς.

ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΕΞΑΝΤΑΣ

(Χρήση, ρυθμίσεις, διορθώσεις)

Εισαγωγή. Τα μέρη του εξάντα, άρχή της όπτικής που βασίζεται ή λειτουργία του, άνάγνωση, συντήρηση. Έξάντες τεχνητού όρίζοντα. Παρατήρηση ύψων, επανάληψη παρατηρήσεων, ή σημασία της παρατηρήσεως μεσημβρινών και παραμεσημβρινών ύψων για εκπαίδευση. Ειδικά σημεία προσοχής για παρατήρηση ήλιου, σελήνης, άστέρων και πλανητών. Ό χρήση προϋπολογισμένων ύψων για την παρατήρηση άστέρων. Παρατηρήσεις ήλιου σε χαμηλά ύψη. Ήμερινές παρατηρήσεις πλανητών.

Ρυθμίσεις εξάντα, σφάλμα εξάντα και σημείο του, ρύθμιση κατόπτρων, καθετότητα κατόπτρων. Εὐθυγράμμιση τηλεσκοπίου. Προϋποθέσεις άποδοχής ενός καινούργιου εξάντα.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΥΨΩΝ

Βάθος όρίζοντα, φαινόμενο ύψος, διάθλαση, διορθώσεις θερμοκρασίας και βαρομετρικής πιέσεως, φαινόμενη ήμιδιάμετρος, αύξηφάες, διόρθωση φάσεως πλανητών, διόρθωση διαφορής θερμοκρασίας θάλασσας και άέρα. Παράλλαξη. Άναλυτική διόρθωση ύψους ήλιου, πλανητών, άπλανών, σελήνης. Συνολική διόρθωση ύψων. Πίνακες διορθώσεως ύψων για όλα τα σώματα.

ΧΡΟΝΟΣ

Εισαγωγή. Βάσεις για τη μέτρηση του χρόνου. Άστρικός χρόνος, ήμερα άστέρος, ήλική ήμερα, άληθής ήλικακός χρόνος, μέσος ήλικακός χρόνος, εξίσωση του χρόνου, άνω και κάτω μεσημβρινή διάβαση σε σχέση με τη μέτρηση του χρόνου. Σχέση χρόνου - μήκους, GMT. Μέσος τοπικός χρόνος (LMT) και ώρα ζώνης (Z.T.), χαρακτηριστικό ζώνης (ZD), ή σήμανση του χρόνου, έκτροπές του χαρακτηριστικού ζώνης, STANDARD TIME, θερινή ώρα. Άλλαγή της ώρας και της ήμερομηνίας στο πλοῖο. Διεθνείς γραμμές ήμερομηνίας, παραστατική άπεικόνιση του χρόνου. Σχέσεις άνάμεσα σε ZT - GMT και ZT - LMT. Άλήψη χρόνου άστρονομικών παρατηρήσεων, Χρονόμετρα, χρονόμετρα με ταλαντωτή χαλαζίου. Σφάλματα χρονόμετρων, πορεία χρονόμετρων. Ραδιοσήματα χρόνου, διάφορα συστήματα μεταδόσεως τους, STANDARD FREQUENCY, βιβλίο σφάλματος χρονόμετρου.

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Εισαγωγή, σύντομη ιστορία του ALMANAC, περιεχόμενα, συντελεστές «U» και «D», στοιχεία άστέρων. Άκρι-

βεια. Χρήση πινάκων. Πρόσθετοι πίνακες ALMANAC. Αεροπορικά ALMANAC.

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΥΘΕΙΩΝ

Εισαγωγή. Παλαιότερες μέθοδοι και πίνακες σε συντομία. Πίνακες H.O. 214, H.O. 229, H.O. 249, συντελεστές και διορθώσεις, πιθανά σφάλματα.

Πινακοποίηση της εργασίας για την επίλυση των ευθειών. Πλήρεις επίλυσεις ευθειών ήλιου, πλανητών, άπλανων, σεληνης και πολικού.

Μεσημβρινά και παραμεσημβρινά ύψη. Προσεγγιστικός προϋπολογισμός ώρας μεσημβρινής διαβάσεως σε κινούμενο πλοίο (ήλιου, σεληνης, άστέρων).

Παραξενιακά ύψη.

Σύγκριση άκτοπλοϊκών και άστρονομικών γραμμών θέσεως. Γραμμές θέσεως με μεγάλο ύψος, γραμμές θέσεως με κανονικό ύψος. Άξιμουθ των γραμμών θέσεως. Τό άστρονομικό στίγμα, ταυτόχρονες παρατηρήσεις. Στίγμα με μεταφορά ευθειών. Σήμανση των ευθειών και των στιγμάτων. Συνδυασμός άστρονομικών ευθειών με άλλες ευθείες θέσεως.

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'

Ώρες διδασκαλίας : 7 την εβδομάδα

Θεωρητ. διδασκαλία ... 4

Άσκήσεις 2

Εργαστήριο 1

ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑ

ΟΥΡΑΝΙΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΗΝ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑ

Άνατολή και δύση ήλιου, άληθής και φαινομένη. Λυκόφως και λυκαυγές πολιτικό και ναυτικό. Προσδιορισμός LMT, GMT και ZT από το ALMANAC : άνατολής και δύσεως ήλιου και σεληνης, ώρας έναρξεως και λήξεως λυκαυγών και λυκοφώτων.

«Εξ όψεως» παρεμβολές πλάτους και ήμερομηνίας.

Προσεγγιστικός προσδιορισμός των παραπάνω χρόνων για κινούμενο πλοίο.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΦΑΛΜΑΤΟΣ ΠΥΞΙΔΩΝ ΣΤΗΝ ΩΚΕΑΝΟΠΛΟΪΑ

Παρατήρηση άξιμουθ. Προσδιορισμός του άξιμουθ από πίνακες όπως π.χ. H.O. 214, H.O. 229 κ.λπ., με το εύρος και τον πολικό. Χρήση διαγραμμάτων. Εύρεση παραλλαγής και παρεκτροπής.

ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Εισαγωγή, όρισμοί των : σφάλμα, λάθος, ακρίβεια, προσέγγιση (ERROR, MISTAKE, ACCURACY, PRECISION). Συστηματικά σφάλματα. Τυχαία σφάλματα, πιθανό σφάλμα, τυπική απόκλιση (STANDARD DEVIATION) ROOT MEAN SQUARE (R.M.S.), όρθογώνιο σφάλμα, περιοδικό σφάλμα. Συνδυασμοί σφαλμάτων.

Τό πιο πιθανό στίγμα (M.P.P.).

Λάθη (MISTAKES). Άνακεφαλαίωση.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑΣ

Εισαγωγή. Προκαταρκτική προετοιμασία. Άπαρση, έκπλους από τό λιμάνι. Τέλος άκτοπλοίας. Ναυσιπλοία σε άνοικτη θάλασσα. Σειρά παρατηρήσεων κατά τόν πλοΐ. Προσγείωση. Είσπλους σε λιμάνι. Ναυσιπλοία με όμίχλη.

Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ

Εισαγωγή. Βελτιώσεις χαρτών. Πηγές στοιχείων (πληροφοριών) για την κατασκευή χαρτών. Μέθοδοι παραγωγής χαρτών. Όρολογία χαρτών. Στοιχεία κατασκευής χαρτών, όργανα και ύλικά σχεδιάσεως. Μέθοδοι σμικρύνσεως, ση-

μεία άναφορές (DATUMS), περιθώρια και κλίμακες, χαρτογραφούμενες λεπτομέρειες. Διαδικασίες εκδόσεως και άνανεώσεως χαρτών.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΕΝΙΚΑ

Διαμόρφωση και είδη άκτών και βυθών. (Ή όνοματολογία θα διδάσκεται άπαραίτητα και στην Άγγλική).

ΟΙ ΩΚΕΑΝΟΙ

Εισαγωγή, άντικείμενο, σύντομη ιστορική άνασκόπηση. Προέλευση των όκεανών. Όκεανογραφική Χημεία. Φυσικές ιδιότητες του θαλάσσιου ύδατος, άλατότητα, θερμοκρασία, πίεση, πυκνότητα, συμπίεσιμότητα, ίξωδες, ειδική θερμότητα, διαστολή, θερμική άγωγιμότητα, ηλεκτρική άγωγιμότητα, ραδιενέργεια, δείκτης διαθλάσεως, επιφανειακή τάση, διαφάνεια, χρώμα.

Διαμόρφωση του βυθού, κατακαθίσματα. Θαλάσσια βιολογία.

ΠΑΛΙΡΡΟΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΛΙΡΡΟΪΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ :

Τό φαινόμενο της παλίρροιας. Παλίρροια και ρεύμα, αίτίες, γενικά χαρακτηριστικά. Ήλιακή παλίρροια, ειδικό παράγοντες, μεταβολές εύρους, παλιρροϊκοί κύκλοι, παλιρροϊκός χρόνος, παλιρροϊκά επίπεδα άναφορές. Επίπεδα άναφορές πλήμης. Παρατηρήσεις και προγνώσεις, μετεωρολογικές επιδράσεις.

Ρεύματα παλιρροϊκά και μή, γενικά χαρακτηριστικά. Τύποι παλιρροϊκών ρευμάτων, μεταβολές τους, σχέση τους με την παλίρροια. Επίδραση μή παλιρροϊκής ροής. Σχέση άνάμεσα στην ταχύτητα του ρεύματος και τό εύρος της παλίρροιας, μεταβολές κοντά σε έκβολές ποταμών. Επίδραση του βάθους. Πίνακες και χάρτες παλιρροϊκών ρευμάτων και άλλες πηγές σχετικών πληροφοριών.

ΩΚΕΑΝΕΙΑ ΡΕΥΜΑΤΑ :

Εισαγωγή, όρισμοί. Αίτίες των όκεάνειων ρευμάτων. Ρεύματα που προκαλούνται από άνέμους, ρεύματα συνδεόμενα με διαφορές πυκνότητας. Όκεάνεια κυκλοφορία, ρεύματα Άτλαντικού, Ειρηνικού, Ινδικού και πολικά. Όκεάνεια ρεύματα και κλίμα.

ΠΕΡΙ ΚΥΜΑΤΩΝ :

Εισαγωγή, όρισμοί. Αίτίες των κυμάτων. Χαρακτηριστικά του κύματος. Τροχιά των μορίων του νερού στα κύματα. Επίδραση του άνέμου, των ρευμάτων και του πάγου στα κύματα. Κύματα σε άβαθή νερά. Ενέργεια του κύματος. Μέτρηση του κύματος από τό πλοίο. Σεισμικά κύματα (TSUNAMIS). Κύματα καταιγίδων. Στάσιμα κύματα και μικροσεισμοί, παλιρροϊκά κύματα, ύποβρύχια κύματα. Κύματα και πλοία, χρήση λαδιού για τή μείωση του σπασίματος του κύματος.

ΠΑΓΟΣ ΚΑΙ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑ

Επεξήγηση της όνοματολογίας των πάγων όπως άναφέρεται στο λεξικό (GLOSSARY OF ICE TERMS) του έγχειριδίου «THE MARINERS HANDBOOK του BRITISH ADMIRALTY» (κυριώτεροι όροι).

Ό πάγος επάνω στο πλοίο. Αίτίες που μπορεί νά προκαλέσουν συσσώρευση πάγου στο πλοίο. Πρόγνωση. Υποχρεωτικές άναφορές πλοιάρχου.

Ό πάγος στη θάλασσα. Σχηματισμός πάγου, διεργασίες σχηματισμού, περιοχές. Διάφορες αίτίες παραμορφώσεως των άρχικών πάγων. Εποχιακές απομακρύνσεις των πάγων από όρισμένες περιοχές. Σχετικές διεργασίες. Μετακινήσεις πάγων στις διάφορες περιοχές. Παράλληλος άσφαλείας. Παγόβουνα άρκτικά και άνταρκτικά παγόβουνα. Τύποι παγόβουνων. Εντοπισμός παγόβουνων.

Ναυσιπλοία σε πάγους. Άπαιτήσεις για πλοία που πρόκειται νά ταξιδεύσουν σε πάγους. Σημεία παρουσίας πάγων,

σημεία ελεύθερων περασμάτων. Ἀντικατοπτρισμός πάγων. Ἐντοπισμός πάγων μετὰ τὸ RADAR. Χειρισμοὶ καὶ μέτρα μέσα στοὺς πάγους. Σημεῖα ποὺ χρειάζονται ἰδιαίτερη προσοχή κατὰ τὴ ναυσιπλοΐα στοὺς πάγους, χάρτες, ἀστρονομικὲς παρατηρήσεις, πυξίδες, βυθόμετρα κ.λπ.

Ναυαγοσωστικὲς ἐπιχειρήσεις σὲ πολικὲς περιοχές. Ψυχολογικὴ κατάσταση τοῦ ναυαγοῦ. Εἰδικὲς φροντίδες γιὰ τὶς σωσίβιες ζώνες, σχεδίες καὶ σωσίβιες λέμβους. Κατάλληλη ἐπένδυση. Ἐγκατάλειψη πλοίου. Ἀποβίβαση στὴν ξηρά, σειρά πρώτων ἐνεργειῶν. Πρώτες βοήθειες, προσανατολισμός, φωτιά, καταφύγιο (IGLOO), σήματα κινδύνου, πόσιμο νερό, τρόφιμα, μετατόπιση τῶν ναυαγῶν.

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ : ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ —
ΝΑΥΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ : Α, Β', Γ' καὶ Δ'.

ΕΞΑΜΗΝΟ Α'

Ὁρες διδασκαλίας : 6 τὴν ἐβδομάδα

ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

ΝΑΥΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Γενικά. Ἀτομικὴ θεωρία (σύσταση ὕλης, ἄτομο ὕδρονου, οὐρανίου, ἡλίου, ἀνθρακᾶ, πρωτόνια, οὐδετερόνια, ηλεκτρόνια), ελεύθερα ηλεκτρόνια, ηλεκτρικὰ φορτία, ἄτομα ηλεκτρισμένα, φορτία ὁμώνυμα καὶ ἐτερόνυμα, ηλεκτρικὸ ρεῦμα, ἄγωγοι καὶ μονωτές, πρακτικὴ μονάδα ηλεκτρικοῦ φορτίου.

Ἡλεκτρικὸ πεδίο, δυνάμεις μεταξὺ ηλεκτρικοῦ φορτίου, Νόμος τοῦ COULOMB, ηλεκτρικὲς δυναμικὲς γραμμές.

Ἐνταση πεδίου COULOMB, πεδίο ὁμογενές, ηλεκτρικὴ ἀντίσταση OHM, ηλεκτρικὴ ἀγωγιμότητα, εἰδικὴ ἀντίσταση, εἰδικὴ ἀγωγιμότητα, μονάδες μετρήσεώς τους, σχέσεις ἀντιστάσεως καὶ θερμοκρασίας, ηλεκτρικὸ κύκλωμα, νόμος τοῦ OHM. Σχέσεις V, I, R.

Ἀντιστάσεις ποὺ ἐκλύουν θερμότητα — ἀσφάλειες — βραχυκύκλωμα.

Νόμοι τοῦ Κίρχωφ, διακλαδώσεις τοῦ ρεύματος, σύνδεση σὲ σειρά, παράλληλα καὶ σὲ μικτὴ διάταξη. Πτώση δυναμικοῦ, ηλεκτρεγερτικὴ δύναμη (HEΔ), διαφορὰ μεταξὺ HEΔ καὶ διαφορᾶς δυναμικοῦ, ρεοστάτης, ποτενσιόμετρο, ἐπιλύσεις.

Νόμος τοῦ JOULE, ἐνέργεια, ἰσχύς ηλεκτρικοῦ ρεύματος, μονάδες ἐνέργειας καὶ ἰσχύος. Γενικὲς σχέσεις.

Πηγὲς ηλεκτρικῆς ἐνέργειας μικρῆς ἰσχύος, φαινόμενα : θερμοηλεκτρικὸ, πιεζοηλεκτρικὸ, φωτοηλεκτρικὸ. Πηγὲς ηλεκτρικῆς ἐνέργειας μεγάλης ἰσχύος, πρωτογενὴ καὶ δευτερογενὴ στοιχεῖα, ηλεκτρολύτες, συσσωρευτές, ἀμπερόριο, χωρητικότητα, μονάδα μετρήσεως χωρητικότητας, συντήρηση, φόρτιση, ἐκφόρτιση συσσωρευτῶν.

Συνεχὲς καὶ ἐναλλασσόμενο ρεῦμα, μετατροπὴ μηχανικῆς ἐνέργειας σὲ ηλεκτρική.

Μαγνητισμός. Γενικά, μαγνητικὸ πεδίο ρευματοφόρου ἀγωγοῦ, νόμος BIOT — SAVART, μαγνητικὸ πεδίο κυκλικοῦ ἀγωγοῦ, πηνία, μαγνητικὸ πεδίο μέσα σὲ αὐτά, ἀμπεροστροφές, ηλεκτρομαγνήτες, ὑλικά σιδηρομαγνητικά, διαμαγνητικά, παραμαγνητικά.

Ἐπίδραση μαγνητικοῦ πεδίου στὸ ρεῦμα. Νόμος LAPLACE, περιστροφή πλαισίου μέσα σὲ μαγνητικὸ πεδίο, ηλεκτρονόμος, ηλεκτρικὴ ἐπαγωγή, νόμος ἐπαγωγῆς, κανὼν LENZ, ρεύματος FOUCAULT, αὐτεπαγωγή καὶ ἀποτέλεσμα τῆς, ἐπαγωγικὸ πηνίον RUMKORF.

Ἡλεκτρογεννήτριες συνεχοῦς καὶ ἐναλλασσόμενου ρεύματος. Ἀνορθωτῆρες.

Ἡλεκτροκινητῆρες, στοιχεῖα καὶ λειτουργία τους.

Μετασχηματιστὲς στρεφόμενοι καὶ στατικοί, ἀμπερόμετρα, βολτόμετρα, ὤμόμετρα, πολύμετρα.

Ἡλεκτρικὲς ἐγκαταστάσεις πλοίου, γεννήτριες, πίνακες, αὐτόματοι διακόπτες, τροφοδοτικοὶ ἄγωγοί, ἀσφαλτοκιβώτια.

Ἀγωγιμότητα ἀερίων αὐτοτελῆς καὶ μὴ.

Ἴονισμός, τρόποι ἰονισμοῦ, διέγερση ατόμων, ἀκτινοβολίας, ἐνέργειας. Αὐτοτελῆς καὶ μὴ αὐτοτελῆς ἀγωγιμότητα.

Ἡλεκτρικὴ ἐκκένωση αἰθέρος.

Καθοδικὲς ἀκτίνες, ἰδιότητές τους. Ἀγωγιμότητα σὲ κενό. Φωτοηλεκτρικὸ φαινόμενο, φωτοκύνταρο.

Θερμικὴ ἐκπομπὴ ηλεκτρονίων. Δίοδος ηλεκτρονικῆς λυχνίας, ἀνόρθωση μετὰ αὐτὴν ἐναλλασσόμενου ρεύματος.

Τρίοδος ηλεκτρονικῆς λυχνίας, λυχνίες μετὰ πολλὰ ηλεκτρόδια, σωλήνας BROWN, δονητές, ἡμιαγωγοί, ἡ ἐπαφὴ P-N, δίοδοι ἡμιαγωγοί, τρανζίστορ.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Οἱ ἐργαστηριακὲς ἐφαρμογὲς καὶ ἀσκήσεις στὸν ηλεκτρισμὸ παρεμβάλλονται στὴ θεωρητικὴ διδασκαλία καὶ τῶν δύο τάξεων ἀπὸ τὸν διδάσκοντα.

Ἐξάρμωση καὶ ἐπανάρμωση πριζῶν, φῖς, διακοπτῶν καὶ ἀσφαλειῶν, σύνδεση σὲ αὐτὰ καλωδίων καὶ συγκόλληση ἀγωγῶν γιὰ ἐξοικείωση τῶν μαθητῶν στὴ χρῆση κολλιστροφίου, πένσας, πλαγιοκόπου, μιτοτσέμπιδου καὶ ἡλεκτρικοῦ κολλητηριοῦ.

Ἐπίδειξη πηγῶν ἐνέργειας (συστοιχείων, ηλεκτρικῶν στοιχείων, συστοιχείων συσσωρευτῶν ηλεκτρογεννητριῶν). Διδασκαλία πρακτικῆς χρησιμοποιοῦσεως τοῦ Βολτομέτρου γιὰ μέτρηση τῆς διαφορᾶς δυναμικοῦ στοὺς πόλους τῆς πηγῆς.

Ἐπίδειξη ἀντιστάσεως διαφόρων σχημάτων καὶ τύπων ἀπὸ σύρμα καὶ κράματα. Διδασκαλία πρακτικῆς χρησιμοποιοῦσεως Ὡμομέτρου γιὰ μέτρηση τῆς τιμῆς ἀντιστάσεως.

Συγκρότηση ἀπλοῦ ηλεκτρικοῦ κυκλώματος ποὺ περιλαμβάνει πηγὴ καὶ φορτίο. Διδασκαλία πρακτικῆς χρησιμοποιοῦσεως Ἀμπερομέτρου γιὰ μέτρηση τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος ποὺ κυκλοφορεῖ στὸ κύκλωμα.

Συγκρότηση ηλεκτρικοῦ κυκλώματος ποὺ περιλαμβάνει διακλαδωτῆρες, κλέμενες, διακόπτες, ἀσφάλειες, γείωση ντοῦ διαφόρων τύπων καὶ πρίζες γιὰ σύνδεση διάφορων συσκευῶν.

Σχεδίαση στὸν πίνακα ἀπλῶν ηλεκτρικῶν κυκλωμάτων καὶ συγκροτήσῃ τους. Ἐκτέλεση μετρήσεων στὰ κυκλώματα ποὺ συγκροτήθηκαν.

Ἀπόδειξη, μετὰ πειράματα, τῆς θερμότητας ποὺ ἀναπτύσσεται σὲ ἀγωγούς διαρρέομενους ἀπὸ ρεῦμα. Διαπίστωση τῶν περιπτώσεων στὶς ὁποῖες οἱ ἄγωγοι ὑπερθερμαίνονται καὶ τελικὰ λιώνουν. Διαπίστωση τῆς προλήψεως κατὰ στρεπτικῶν ἀποτελεσμάτων ὑπερθερμάνσεως μετὰ τὴν χρησιμοποίηση «τρηομένων ἀσφαλειῶν» ἢ αὐτομάτων ἀσφαλειῶν.

Ἀνάγνωση σχεδίων ἀπλῶν ἐγκαταστάσεων φωτισμοῦ.

Ἐπίδειξη ξηρῶν στοιχείων καὶ συσσωρευτῶν. Μέτρηση τῆς τάσεως ποὺ παρέχουν. Μέτρηση τῆς πυκνότητας τοῦ ηλεκτρολύτου συσσωρευτοῦ. Συγκρότηση κυκλώματος φόρτισεως συσσωρευτοῦ ποὺ περιλαμβάνει διπολικὸ διακόπτη, ἀμπερόμετρο καὶ αὐτόματη ἀσφάλεια. Πρακτικὲς ὁδηγίες καλῆς συντηρήσεως συσσωρευτῶν.

Ἐπίδειξη διαφόρων τύπων ηλεκτρομαγνητῶν (ηλεκτρικῶν κουδουνιῶν, αὐτομάτων διακοπτῶν μεγίστου, ἐλαχίστου, ηλεκτρονόμων, δονητῶν κ.λπ.) καὶ ἐξήγηση τοῦ τρόπου λειτουργίας τους.

Συγκρότηση κυκλώματος ηλεκτρικοῦ κουδουνιοῦ μετὰ διακόπτη. Ἐπίδειξη κυκλώματος ποὺ περιλαμβάνει ηλεκτρονόμο.

Πειραματική απόδειξη τῆς ἀναπτύξεως ἐπαγωγικῆς ΕΗΔ σὲ πηνίο πού στρέφεται μέσα σὲ μαγνητικὸ πεδίο (ἐφαρμογὴ Νόμου ἐπαγωγῆς).

Ἐπιδείξει ἡλεκτρομηχανῶν (γεννητριῶν καὶ κινητῶν) καὶ ἐξήγηση τοῦ ρόλου κάθε ἐξαρτήματος.

Ἐπιδείξει στρεφόμενων μετασχηματιστῶν καὶ χρησιμοποίησίν τους.

Ἐπιδείξει στατικῶν μετασχηματιστῶν καὶ χρησιμοποίησίν τους.

Συγκρότηση κυκλώματος γιὰ νὰ ἀποδείξουμε ὅτι τὰ πηνία στὰ ΕΡ παρεμβάλλουν ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὠμικὴ καὶ αὐτεπαγωγικὴ ἀντίσταση.

Ἐπιδείξει διαφόρων τύπων καὶ τιμῶν πυκνωτῶν. Σύνδεσίν τους σὲ πηγὴ καὶ ἐξακρίβωση τῆς καλῆς ἢ μὴ καταστάσεώς τους.

Συγκρότηση κυκλώματος γιὰ ἀπόδειξη τῆς χωρητικῆς ἀντιστάσεως πού παρεμβάλλουν οἱ πυκνωτὲς στὸ Ε.Ρ.

Συγκρότηση κυκλώματος πού περιλαμβάνει ὠμικὴ αὐτεπαγωγικὴ καὶ χωρητικὴ ἀντίσταση γιὰ ἀπόδειξη τῆς σύνθετης ἀντιστάσεώς τους, σὲ συντονισμό καὶ ἐκτὸς συντονισμού καὶ τῆς ὑπερτάσεως σὲ συντονισμό.

Συγκρότηση κυκλώματος τηλεφωνικῆς συνεννόησεως μὲ χρησιμοποίησιν μικροφώνου καὶ ἀκουστικῶν.

Συγκρότηση κυκλώματος ἀνορθώσεως Ε.Ρ. μὲ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν διόδων λυχνιῶν. Ἐπιδείξει ἀνορθωμένου Ε.Ρ. στὸν παλμογράφο.

Ἐπιδείξει διαφόρων τύπων ἡλεκτρονικῶν λυχνιῶν καὶ διδασκαλίαν τοῦ κώδικα βάσεώς τους.

Συγκρότηση ἀπλῶν κυκλωμάτων μὲ ἡλεκτρονικὲς λυχνίες.

Ἐπιδείξει TRANSISTORS καὶ σύγκρισή τους μὲ τίς ἡλεκτρονικὲς λυχνίες.

ΕΠΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ

Μετρήσεις μὲ Βολτόμετρο.

Μετρήσεις μὲ Ὠμόμετρο.

Μετρήσεις μὲ Ἀμπερόμετρο.

Ἐλεγχος καλῆς καταστάσεως ἡλεκτρολογικῶν ὕλικῶν (φωτιστικῶν λυχνιῶν, ἀντιστάσεων, πηνίων πυκνωτῶν κ.λπ.).

Ἐλεγχος μονώσεως ἡλεκτρικῶν συσκευῶν.

Ἀνάγνωση σχεδίων ἀπλῶν ἡλεκτρονικῶν κυκλωμάτων π.χ. ἡλεκτρονικῶν ἀνορθωτῶν, μικρῶν ἐνισχυτῶν κ.λπ.

Συγκρότηση ἀπλοῦ ἡλεκτρικοῦ κυκλώματος (πού εἰκονίζεται σὲ σχέδιον).

Διδασκαλίαν συμβόλων πού χρησιμοποιοῦνται στὰ ἡλεκτρονικὰ σχεδιαγράμματα γιὰ τὴν παράσταση τῶν ἡλεκτρικῶν λυχνιῶν, τῶν μεταβλητῶν καὶ σταθερῶν ἀντιστάσεων κ.λπ.

ΕΞΑΜΗΝΟ Β'

Ὁρὲς Διδασκαλίας : 6 τὴν ἐβδομάδα

ΓΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΥΡΟΠΥΞΙΔΕΣ - ΠΟΡΕΙΟΓΡΑΦΟΙ - ΑΥΤΟΜΑΤΑ ΠΗΔΑΛΙΑ

Ἀρχές - λειτουργία. Ἐλεύθερο γυροσκόπιο. Σύσταση καὶ κατασκευὴ ἐλεύθερου γυροσκοπίου. Συμπεριφορὰ ἐλεύθερου γυροσκοπίου στὰ διάφορα πλάτη τῆς γῆς καὶ ἐξαγόμενα συμπεράσματα. Ἀναζήτηση καὶ σταθεροποίηση τοῦ ἄξονα τοῦ γυροσκοπίου στὸ μεσημβρινὸ γενικά.

Μετάπτωση τοῦ ἄξονα τοῦ γυροσκοπίου στὸν μεσημβρινὸ στὶς γυροπυξίδες : SPERRY, ANSCHUTZ, BROWN καὶ PLATH.

Σφάλμα γυροσκοπικῶν πυξίδων, δηλαδὴ πλάτους ἢ ἀποσβέσεως, πορείας καὶ πλάτους ταχύτητος, βαλλιστικῆς ἐκτροπῆς, διατοιχισμῶν ἐνδιαμέσων πορείων καὶ διπλῆς ἐξαρ-

ρήσεως τῆς πυξίδας. Τρόπος ἀντισταθμίσεως καὶ ρυθμίσεως αὐτῶν τῶν σφαλμάτων.

Κατασκευὴ γυροσκοπικῶν πυξίδων καὶ προϋποθέσεις.

Γυροσκοπικὴ πυξίδα SPERRY MK XIV. Κύριες Μονάδες :

Κυρία πυξίδα. Εὐαίσθητο στοιχεῖο, στοιχεῖο παρακολουθήσεως, στοιχεῖο ἐλέγχου τῶν κινήσεων τοῦ ἄξονα τοῦ γυροσκοπίου, στοιχεῖο ἀράχνης καὶ θήκη πυξίδας. Μέθοδος παρακολουθήσεως καὶ μεταδόσεως.

Κινητήρας - γεννήτρια : Σταθεροποίηση τάσεως. Κιβώτια Ἐλέγχου ἐκκινήσεως, Ἐνισχυτοῦ, Μονάδας σήματος κινδύνου Ἐπαναληπτῶν.

Συντήρηση τῆς γυροπυξίδας. Γενικὲς ὁδηγίες καὶ προφυλάξεις. Ἐκκίνηση καὶ κράτηση, ρύθμιση, τοποθέτηση σφαλμάτων στοὺς διορθωτές. Μέθοδοι ταχείας χρησιμοποίησεως τῆς πυξίδας. Εὐθυγράμμιση ἐπαναληπτῶν. Ὅροι κανονικῆς λειτουργίας τῆς πυξίδας.

Γυροσκοπικὴ πυξίδα ANSCHUTZ STANDARD No IV :

Κύριες μονάδες. Κυρία πυξίδα. Εὐαίσθητο στοιχεῖο. Στοιχεῖο παρακολουθήσεως. Δοχεῖο μίγματος. Κάλυμμα δοχείου μίγματος θήκης τῆς πυξίδας. Μέθοδος καὶ λειτουργία τῶν συστημάτων παρακολουθήσεως καὶ μεταδόσεως. Κινητήρας - γεννήτρια - Κιβώτιον ἀσφαλοδιακόπτου. Ἐπαναλήπτες.

Λειτουργία καὶ συντήρηση τῆς πυξίδας. Ἐκκίνηση καὶ κράτηση. Ὅροι κανονικῆς λειτουργίας τῆς πυξίδας. Σφάλματα καὶ διόρθωσή τους, Συντήρηση, Βλάβες, ἀνίχνευση καὶ ἀποκατάστασή τους ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ πλοίου.

Σημειωτὴς πορείας :

Συνοπτικὴ περιγραφή του. Σύνδεσή του. Λειτουργία καὶ συντήρηση. Ἀντικατάσταση τοῦ χάρτου.

Γυροπυξίδες BROWN καὶ PLATH :

Συνοπτικὴ περιγραφή κυρίων μονάδων τους. Ἐκκίνηση, κράτηση. Ὅροι κανονικῆς λειτουργίας τους. Καθορισμοὶ καὶ συντήρηση.

Ἡμερολόγιο γυροσκοπικῆς πυξίδας καὶ τήρησή του.

Αὐτόματο πηδάλιο :

Συνοπτικὴ περιγραφή ἐγκαταστάσεως πηδαλίου πλοίου. Ἐλεγχος στροφῆς πηδαλίου μὲ ἡλεκτρικὸ τρόπο. Λειτουργία αὐτόματου πηδαλίου σὲ θέση χειροκίνητη. Σύγχρονη μετάδοση στροφῆς πηδαλίου σὲ μονάδα ἐλέγχου γεφύρας.

Περιγραφή μονάδων συγκροτούντων ἐγκατάσταση αὐτόματου πηδαλίου.

Λειτουργία σὲ θέση αὐτόματη. Ρυθμιστὲς καταστάσεως θάλασσας, γωνίας πηδαλίου καὶ βοηθητικῆς γωνίας, βαλβίδα διαφυγῆς (BY PASS VALVE). Διακόπτες ὁρίων γωνίας πηδαλίου. Χειρισμοί, συντήρηση καὶ προφυλάξεις.

Αὐτόματα πηδάλια SPERRY, ANSCHUTZ, BROWN κ.λπ. :

Συνοπτικὴ περιγραφή.

Σύνδεση αὐτόματων πηδαλίων μὲ μαγνητικὴ καὶ γυροσκοπικὴ πυξίδα.

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'

Ὁρὲς Διδασκαλίας : 5 τὴν ἐβδομάδα

ΓΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

ΝΑΥΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΔΡΟΜΟΜΕΤΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ

Δρομόμετρο τύπου CHERNIKEEF :

Ἀρχὴ λειτουργίας. Μέτρηση ἀποστάσεως καὶ ταχύτητας. Ὑποβρύχιος μηχανισμός.

Συνοπτική περιγραφή μονάδων : α) 'Υποβρύχιου μηχανισμού, β) ένδεικτου απόστασεως, γ) σημειωτού ταχύτητας, δ) κιβωτίου διακλαδωτήρα, Μέτρηση της ταχύτητας με την ανάλαμπουσα λυχνία. Έγκατάσταση υποβρύχιου μηχανισμού. Προφυλάξεις του υποβρύχιου μηχανισμού (ήλεκτρικών επαφών από το θαλάσσιο νερό). Πίεση με λάδι. Χειρισμοί άνεγκύσεως του υποβρύχιου μηχανισμού εντός του πλοίου. Σφάλμα δρομόμετρου και διόρθωσή του με το μηχανισμό ρυθμίσεως (CALIBRATION DEVICE).

Δρομόμετρα τύπου SAL :

Άρχη λειτουργίας, Στατική και δυναμική πίεση. Νόμος του BERNOULLI και σωλήν του PITOT. Μεταδότης πίεσεως και λειτουργία του. Συνοπτική περιγραφή μονάδων : α) Τροφοδοτήσεως, β) 'Υποβρύχιου μηχανισμού, γ) κυρίου μηχανισμού και εξαρτημάτων του, δ) ένδεικτου ταχύτητας και απόστασεως, ε) ένδεικτου ταχύτητας. Έγκαταστάσεις των διαφόρων μονάδων του δρομόμετρου μέσα στο πλοίο. Σφάλμα δρομόμετρου και διόρθωσή του με το διάγραμμα και τους μηχανικούς αντισταθμιστές Α, Β και C. Προετοιμασία εκκινήσεως, εκκίνηση, κράτηση.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΤΕΣ ΒΟΛΙΣΕΩΣ

Άρχες λειτουργίας των ήχοβολιστικών μηχανημάτων. Δημιουργία υπερήχων. Φαινόμενο μαγνητοδιαστολής και πιεζοηλεκτρικό. Ταλαντωτές εκπομπής και λήψεως. Πομποί και δέκτες, ένδεικτες και καταγραφείς. Έγκατάσταση των μονάδων της συσκευής μέσα στο πλοίο.

Πλήρης περιγραφή του μηχανισμού λειτουργίας και χρήσεως βυθόμετρου KELVIN HUGHES.

Χρησιμοποίηση ένδειξεων για τη ναυσιπλοία και την αλιεία.

Ανιχνευτής αλιεύματος τύπου FURUNO, Μέρη. Περιγραφή και λασκάρισμα πλωτήρα, ανάγνωση των ένδειξεων. Είσελκυση, συντήρηση.

Πολλάπλοι ήχοι και παρεμβολές. Επίδραση του προνευστασμού και διατοιχισμού του πλοίου στις ένδειξεις. Προφυλάξεις και ληπτέα μέτρα για την κακή λειτουργία της συσκευής.

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΦΩΝΟ

Πομπός : Έπιλογή συχνότητων με κρύσταλλα. Μεταφορά ραδιοηλεκτρικού μηνύματος.

Μικρόφωνο. Τύποι εκπομπών Α1, Α2 και Α3.

Δέκτης : Έπιλογή συχνότητας λήψεως. Μετατροπή και ενίσχυση ενδιάμεσης συχνότητας. Αποδιαμόρφωση του φέροντος κύματος. Παραγωγή και ενίσχυση ακουστικής συχνότητας σε δονήσεις Μεγαφώνου.

Χειρισμοί : Διαδικασία εκπομπής και λήψεως. Αυτόματη εκπομπή σήματος κινδύνου. Περιοχές συχνότητων ραδιοηλεκτρικών.

PANTAP

Ραντάρ Είσαγωγή :

Άρχες λειτουργίας Ραντάρ (ή αρχή της εκπομπής μιās παλμώσεως που όταν ανακλασθεί σε κάποιο εμπόδιο επανέρχεται σάν ήχώ στη συσκευή που αυτόματα μετράει τον μεσολαβήσαντα χρόνο και τον μετατρέπει σε απόσταση). Αναφορά στη συγγενή άρχη λειτουργίας του βυθόμετρου.

Χαρακτηριστικά και ιδιότητες ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων (κύμα - κύκλος, φάση - συχνότητα - μήκος κύματος - εύρος - ανάκλαση) (REFLECTION), διάθλαση (REFRACTION), έκτροπη (DIFFRACTION), απορρόφηση (ABSORPTION), διασπορά (SCATTERING), ήχώ.

Ορίζοντας ραντάρ. Συνάρτηση ύψους κεραίας και ύψους στόχου για την εύρεση της μεγίστης απόστασεως έντοπισμού ενός στόχου. Τύπος που δίνει απόσταση ορίζοντα, ραντάρ. Πίνακες και νομογράφοι που δίνουν την μεγίστη απόσταση έντοπισμού ενός στόχου.

Περιγραφή και λειτουργία καθοδικής λυχνίας ραντάρ :

Βάση χρόνου - Παράσταση στόχων στην οθόνη. Πώς πετυχαίνουμε την εμφάνιση του στόχου στην ορθή απόσταση και διόπτευση - περιστροφή βάσεως χρόνου.

Λειτουργία του Ραντάρ :

Θέσεις λειτουργίας του ραντάρ (εκπομπή παλμού - επάνοδος ήχους - λήψη - εμφάνιση στόχου).

Κυκλώματα από το γενικό διάγραμμα λειτουργίας του ραντάρ (εδώ θα αναλύεται ο σκοπός που υπηρετεί το κάθε κύκλωμα, ή σειρά κατά την οποία λειτουργεί το κάθε ένα από αυτά και ή αμοιβαία εξάρτησή τους).

Συχνότητες λειτουργίας RADAR :

Λειτουργία κυκλώματος σκανδάλης.

Λειτουργία πομπού (διχορροφής - μάγνητρον).

Κυματαγωγοί - Κεραία - Διάφοροι τύποι κεραίων.

Δέκτης (τοπικός ταλαντωτής - ενδιάμεση συχνότητα - ενίσχυση - εμφάνιση ήχους).

Χειρισμός :

Κομβία έλέγχου (αναλύεται ή σειρά και ο τρόπος ρυθμίσεως κάθε κομβίου, ώστε να έχουμε την καλύτερη εικόνα στην οθόνη του ραντάρ. Διδάσκεται επίσης σε ποιό κύκλωμα και με ποιό ακριβώς τρόπο επιδρά κάθε κομβίο. Οι μαθητές χειρίζονται το κάθε κομβίο, ώστε να αντιλαμβάνονται πώς επιδρά στην εικόνα και μετά συνδυάζουν τον χειρισμό των κομβίων προς επίτευξη του καλύτερου αποτελέσματος).

Μορφή ακτινοβολούμενης δέσμης :

Μήκος παλμού - Δάρκεια εκπομπής.

Οριζόντιο και κατακόρυφο εύρος δέσμης.

Εκάνοτητα διακρίσεως κατά απόσταση και κατά διόπτευση.

Παραμορφώσεις στόχου που δεν μπορούμε να τις αποφύγουμε.

Χαρακτηριστικά του ραντάρ.

Έγκατάσταση Ραντάρ :

Έγκατάσταση των διαφόρων μονάδων της συσκευής ραντάρ.

Τομείς σκιας.

Συστήματα έλέγχου λειτουργίας Ραντάρ (PERFORMANCE MONITOR).

Ραντάρ αληθούς κινήσεως (TRUE MOTION) :

Περιγραφή ενός συνηθισμένου τύπου.

Κομβία - λειτουργία.

Χρησιμοποίηση δρομόμετρου και πυξίδας από τη συσκευή Ραντάρ αληθούς κινήσεως.

Αναγνώριση ήχων :

Η εικόνα του Ραντάρ και ή σαφήνειά της.

Όμοιότητα στόχου - ήχους.

Ανακλαστικές άρετες στόχου (επίδραση του σχήματος - μεγέθους και ύλης κατασκευής του στόχου).

Εμφάνιση ήχων από συγκεκριμένους στόχους ναυτιλιακού ενδιαφέροντος (πλοίων, σημαντήρων, διαφόρων ακτών και καταφανών σημείων).

Ανακλαστήρες ραντάρ.

Λειτουργία RAMARK και RACON (RADAR - BEACON).

Ανεπιθύμητες ήχοι και επιδράσεις. Ψευδοηχοί -

Παρεμβολές :

Θαλάσσιες επιστροφές.

Επιστροφές από βροχή, χιόνι, χαλάζι κ.λπ.

Συνθήκες ατμοσφαιρικής διαθλάσεως της δέσμης ραντάρ.

Ανώμαλη διάθλαση.

Πρόγνωση συνθηκών διαθλάσεως.

Ηχοί επομένης διαδρομής.

Ηχοί πολλαπλές.

Συντήρηση - Αποκατάσταση βλαβών :

Συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών.

Ανίχνευση βλαβών (χάρτης ανιχνεύσεως βλαβών που παραπέμπει σε πίνακα οδηγιών αποκαταστάσεως).

Ναυτιλιακές εφαρμογές στην ακτοπλοία :

Η αξιοποίηση του Ραντάρ.

Προσγιάλωση, ακτοπλοία - παράπλους ακτής - πλοήγηση.

Εμφάνιση της εικόνας (HEAD UP, NORTH UP).

Αξιμουθική στερέωση της εικόνας Ραντάρ.

Ενδείκτης αληθούς κινήσεως.

Αποφυγή συγκρούσεως :

Το Ραντάρ ως βοήθημα αποφυγής συγκρούσεως.

Ανακλαστικές άρετες στόχων.

Ηχώ πλοίων - στόχων.

Στοιχεία στόχων από το RADAR.

Πληροφορίες RADAR, χειρισμοί πριν άκουσθεί το σήμα όμίχλης.

Ανεπαρκείς πληροφορίες RADAR.

Εξακριβωση θέσεως.

Φύλλα ύποτυπώσεως.

Ανακλαστικός Υποτυπωτής. Αυτόματα συστήματα ύποτυπώσεως (ANTI COLISION).

Υποτύπωση :

Μέθοδοι ύποτυπώσεως.

Αληθής ύποτύπωση.

Γενικές παρατηρήσεις για την αληθή ύποτύπωση.

Κίνηση στόχων σε ένδεικτη αληθούς κινήσεως.

Σχετική ύποτύπωση, τρίγωνο ταχύτητων.

Διάλειμμα ύποτυπώσεως.

Υποτύπωση στόχου που εκτελεί χειρισμούς.

Πορεία και ταχύτητα στόχου.

Χειρισμοί με το Ραντάρ.

Αλλαγή πορείας.

Αλλαγή ταχύτητας.

Αλλαγή πορείας και ταχύτητας.

Κίνηση στόχων και ένδεικτου σχετικής κινήσεως.

Στοιχεία που παίρνουμε από την ύποτύπωση.

Επίδραση σφαλμάτων.

Εκλογή μεθόδου ύποτυπώσεως.

Η ύποτύπωση στην πράξη.

Συστάσεις για την ύποτύπωση.

Δυσχέρεια του πλοῦ μέσα σε στενά νερά με όμίχλη.

Στοιχεία ρεύματος με ύποτύπωση.

Χειρισμοί προς άποφυγή τροπικού κυκλώνας.

Σταθμοί RADAR λιμένων. Διαδικασίες επικοινωνίας με αυτούς με ραδιοτηλέφωνο VHF.

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'

Ώρες Διδασκαλίας : 5 την εβδομάδα

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ - ΝΑΥΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ
ΟΡΓΑΝΑ

ΡΑΔΙΟΓΩΝΙΟΜΕΤΡΟ

Συσκευή Ραδιογωνιομέτρου :

Κερκία Ρ/Γ.

Δέκτης Ρ/Γ, διάγραμμα λήψεως και ακτινοβολίας κερκίας Ρ/Γ.

Άρση της άμφιβολίας σταθερού πλαισίου.

Σφάλματα Ρ/Γ και εξουδετέρωσή τους.

Ρύθμιση Ρ/Γ (CALIBRATION) σφάλμα πολώσεως, παράκτια διάθλαση.

Χάραξη ραδιοπευσεως.

Αληθής και μερκατορική διόπτρευση.

Διόρθωση για τη γωνία συννεύσεως.

Περί ραδιοφάρων :

Λήψη των στοιχείων ραδιοφάρου από την έκδοση LIST OF RADIO SIGNALS.

Σειρά διαδοχής ραδιοφάρων (SEQUENCE No).

Ταυτόχρονη έκπομπή ήχητικών και ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων για την εύρεση απόστασεως.

Ραδιοφάροι κατευθυνόμενης έκπομπής.

Παράκτιοι ραδιογωνιομετρικοί σταθμοί.

Διαδικασία συνεννόσεως και λήψεως ραδιοπευσεως σύμφωνα με τον κανονισμό ραδιοεπικοινωνιών.

ΛΟΡΑΝ

Ορισμός της υπερβολής - Δίκτυο όμοσεσίων υπερβολών - Έκπομπή σταθμών Λοράν - Δίκτυο θέσεως Λοράν - Καθυστερήσεις που εφαρμόζονται στην έκπομπή του δευτερεύοντα σταθμού, που σκοπό εξυπηρετεί κάθε μία.

Διάκριση παλμού πρωτεύοντα και δευτερεύοντα σταθμού.

Δέκτης και ένδεικτης Λοράν.

Προϋπολογισμός για τη μέτρηση διαφορής χρόνου.

Διαδικασία μετρήσεως της ζητούμενης διαφορής χρόνου.

Σύμβολο ζεύγους σταθμών Λοράν (Βασική ΣΕΠ, ειδική ΣΕΠ, διάλυοι ραδιοσυχνότητας Λοράν).

Επιλογή και λήψη του επιθυμητού ζεύγους σταθμών.

Επίδραση Ιονόσφαιρας στη διάδοση των παλμών Λοράν.

Παρεμβολές - Παλμοί φάσματα - Σήμα κακής λειτουργίας σταθμών - Λήψη διαφόρων κυμάτων εδάφους και χώρου.

Εκλογή των κατάλληλων παλμών. Διόρθωση κύματος χώρου.

Παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται η λήψη των διαφόρων κυμάτων.

Χάρτες Λοράν - Ακριβής χάραξη γραμμής θέσεως.

Πίνακες Λοράν (Αναλυτική επεξήγηση όλων των στοιχείων).

Ασκήσεις και παραδείγματα σε έκταση.

Ακρίβεια γραμμών θέσεως και στίγματος Λοράν - Παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται.

Πλοῦς επάνω σε γραμμές θέσεως Λοράν που διέρχεται από το στίγμα αφίξεως.

ΝΤΕΚΑ

Περιγραφή της λειτουργίας του συστήματος - «Αλυσος σταθμών Ντέκα» - Βασικές άρχες λειτουργίας του συστήματος Ντέκα - Δίκτυο γραμμών θέσεων Ντέκα - Συχνότητες έκπομπής των σταθμών μίας αλυσού και συχνότητες συγκρίσεως - Μονάδες της συσκευής Ντέκα που βρίσκεται στο πλοῖο.

Ντεκόμετρα κομβία έλέγχου - χειρισμός έκαστου.

Η βαθμονόμηση των γραμμών Ντέκα επάνω στο χάρτη, σε συνδυασμό προς την βαθμονόμηση των ντεκομέτρων.

Λειτουργία μετρητού άναγνωρίσεως διαύλου - πιθανά σφάλματα.

Ανάγνωση και χειρισμός του μετρητού άναγνωρίσεως διαύλου.

Αριθμός διαύλων στις ζώνες κάθε δικτύου.

Χάρτες Ντέκα.

Χάραξη της γραμμής θέσεως - διάφορες ναυτιλιακές εφαρμογές του συστήματος.

Ακρίβεια και μεγίστη απόσταση χρησιμοποίησεως του συστήματος.

Διάφορα σφάλματα.

Αυτόματος πορειογράφος Ντέκα.

ΩΜΕΓΑ

Βασική άρχη λειτουργίας. Σταθμοί ξηράς. Συσκευή πλοῖου. Υπολογισμός του στίγματος πλοῖου. Ακρίβεια στίγματος. Παράγοντες που επηρεάζουν την ακρίβεια του στίγματος. Μονάδες της συσκευής. Εκκίνηση - κράτηση. Δοκιμές κακής λειτουργίας. Τρόπος αποκαταστάσεως βλαβών. Πλεονεκτήματα - μειονεκτήματα.

Συνιστάται, όπου τούτο είναι δυνατό, να διαιρούνται οι μαθητές σε ολιγομελείς ομάδες για καλύτερη απόδοση στις πρακτικές εφαρμογές.

ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Σύστημα ναυτιλιακών δορυφόρων TRANSIT. Περιγραφή υποσυστημάτων: επίγειου - διαστημικού - πλοίου. Βασικές αρχές λειτουργίας - Δυνατότητες - Περιορισμοί.

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΠΛΟΙΑΡΧΟΙ
ΜΑΘΗΜΑ : ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΗ
ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ : Α', Β' και Γ'.

ΕΞΑΜΗΝΟ Α'

Ώρες Διδασκαλίας : 2 την εβδομάδα

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΗ

Γενικά για τον Διεθνή Κώδικα Σημάτων :

Σκοπός του Δ. Κ. Σ. Γενικές επεξηγήσεις και παρατηρήσεις - Σύνταξη σήματος σύμφωνα με τον Δ. Κ. Σ. - Έγχρωμα σημεία του Δ. Κ. Σ. - Αριθμητικοί επισείοντες - Σημαίες Κρατών (Σημαίες των σπουδαιότερων ναυτικών Κρατών) - Μέθοδοι σημάτων (Σήμανση με έγχρωμα σημεία και αναλαμπές) - Αποστολέας, παραλήπτης, Διεθνή διακριτικά σήματα, αναγνώριση πλοίων και αεροσκαφών από τα Δ. Σήματα.

Πώς σημαίνονται οι αριθμοί οι διοπτύσεις, οι πορείες, οι ήμερομηνίες, το γεωγραφικό πλάτος, γεωγραφικό μήκος, οι αποστάσεις, η ταχύτητα, ο χρόνος και η ώρα προελεύσεως.

Πώς τελειώνει ένα σήμα, ενέργειες σε περίπτωση μη κατανόησης των σημάτων. Χρήση των επαναληπτικών. Πώς ενεργείται ο σύλλαβισμός (σήμανση λέξεων γράμμα προς γράμμα). Ήχητική σήμανση : Γράμματα και αριθμοί Μορσικού Αλφαβήτου.

Πρακτική εξάσκηση μεταβιβάσεως και λήψεως σημάτων με αναλαμπές. Πλήρης εκμάθηση έκπομπής και λήψεως με αναλαμπές στο σύστημα του Κώδικα MORSE με ταχύτητα τουλάχιστον 30 γραμμάτων ανά λεπτό (το κείμενο υποχρεωτικά στην Έλληνική και Άγγλική) - Εκμάθηση Έλληνικού και Άγγλικού Μορσικού Αλφαβήτου με ταχύτητα 40 γραμμάτων ανά λεπτό με βομβητή - Ιατρικό μέρος Διεθνούς Κώδικα Σημάτων.

ΕΞΑΜΗΝΟ Β'

Ώρες Διδασκαλίας : 2 την εβδομάδα :

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΗ

Συνέχιση εξασκήσεως στη λήψη και έκπομπή σημάτων MORSE με αναλαμπές.

Κατηγορίες πλοίων που πρέπει να έχουν Ραδιοτηλεγραφική και Ραδιοτηλεφωνική εγκατάσταση - Τεχνικά στοιχεία Ραδιοτηλεγραφικής εγκαταστάσεως (στοιχειωδώς) - Πομπές - Δέκτης AUTO ALARM Α. Κ. Δ. κλπ. Πηγή ενέργειας - βοηθητική πηγή ενέργειας - συνσωρευτές, συνδεσμολογία τους κατά τις απαιτήσεις SOLAS - Λοιπά μέσα που πρέπει να υπάρχουν στα πλοία.

Γενικά για κεραίες και την προσαρμογή τους (στοιχειωδώς) - Γενικά καθήκοντα Ραδιοτηλεγραφητή Ραδιοτηλεφωνητή - Ώρες εργασίας - Συχνότητα ακρόασης. Απόρρητο των Τηλεπικοινωνιών - Εξουσία πλοιάρχου.

Άδεια εγκαταστάσεως και λειτουργίας σταθμού Α/Τ και Ρ/Τ.

Ραδιοτηλεγραφικό και Ραδιοτηλεφωνικό πιστοποιητικό Ασφαλείας.

Ήμερολόγιο Ραδιοτηλεγραφίας Ραδιοτηλεφωνίας - Τήρηση ήμερολογίου.

Επιθεώρηση Ραδιοτηλεφωνικών και Ραδιοτηλεγραφικών Σταθμών.

Χρόνος επιθεωρήσεως - Διαδικασίες - Έκθεση επιθεωρήσεως - Απαγόρευση.

Ακρόαση σε 2182 KHZ. Χρησιμοποίηση άλλων συχνοτήτων.

Σήμα κινδύνου στη Ραδιοτηλεφωνία (υποχρεώσεις Πλοιάρχου που απορρέουν από το σήμα κινδύνου) - Υποχρεωτική διαδικασία. Συχνότητα που πρέπει να χρησιμοποιείται. Προειδοποιητικό σήμα ανάγκης (ALARM SIGNAL). Σήμα κινδύνου. Κλήση κινδύνου - Παραδείγματα βεβαιώσεως λήψεως κινδύνου (στην Έλληνική) - Παραδείγματα βεβαιώσεως λήψεως κινδύνου (στην Άγγλική). Έλεγχος ανταποκρίσεως κινδύνου - Επιβολή σιωπής - Αναμεταβίβαση σήματος κινδύνου (στην Έλληνική και Άγγλική) - Τέλος ανταποκρίσεως κινδύνου - Παραδείγματα τέλους σήματος κινδύνου.

Σήμα «επείγοντος» στη Ραδιοτηλεφωνία

(Παραδείγματα - Κατάρτιση και έρμηνεία Ιατρικών σημάτων - συμβουλών και οδηγιών σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Σημάτων - Ιατρικό Μέρος).

Σήμα Ασφαλείας στη Ραδιοτηλεφωνία.

Παραδείγματα «σήματος ασφαλείας».

Φωνητικά Αλφάβητα :

α) Διεθνές φωνητικό αλφάβητο

β) Μεταβίβαση αριθμών.

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'

Ώρες Διδασκαλίας : 2 την εβδομάδα

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΗ

Ραδιοτηλεφωνική ανταπόκριση.

Πρακτικές εφαρμογές κλήσεως και απαντήσεως και χρησιμοποίηση των φωνητικών αλφαβήτων - Κανόνες χρήσεως μικροφώνου - Ραδιοηλέφωνα V. H. F.

Σήματα κινδύνου (SOS) επείγοντος και Ασφαλείας (TTT) στη Ραδιοτηλεγραφία.

Φορητή επιλέμβιος συσκευή.

(Πλήρης περιγραφή και λειτουργία. Τρόπος χρησιμοποίησής της και πρακτικές εφαρμογές).

Συνεχίζεται η εκπαίδευση στη λήψη και έκπομπή σημάτων MORSE με αναλαμπές.

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΠΛΟΙΑΡΧΟΙ
ΜΑΘΗΜΑ : : ΝΑΥΤΙΚΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ Β', Γ' και Δ'

ΕΞΑΜΗΝΟ Β'

Ώρες Διδασκαλίας : 2 την εβδομάδα

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΝΑΥΤΙΚΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ :

Ατμόσφαιρα : Γενικά χαρακτηριστικά της και διαδοχικά στρώματά της κατά το ύψος. Ιδιαίτερα για τροπόσφαιρα και στρατόσφαιρα.

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ :

Ύψοσφαιρική βαρομετρική πίεση. Μέτρησή της σε χιλιοστόμετρα, χιλιοστόβαρ, ίντσες και αναγωγή τους. Ύδραργυρικό βαρόμετρο, μεταλλικό βαρόμετρο, βαρογράφος. Αναγωγή βαρομετρικής πίεσεως στην επιφάνεια της θάλασσας σε πλάτος 45,50 και σε θερμοκρασία 0 βαθμῶν Κελσίου. Άνεμος. Διεύθυνση και δύναμη ανέμου. Άνεμοδείκτης και ανεμόμετρο. Άληθής και φαινόμενη διεύθυνση ανέμου σε κινούμενα πλοία.

Ή κλίμακα ΜΠΟΦΩΡ για την μέτρηση του ανέμου σε σχέση με ταχύτητα ανέμου και κατάσταση θάλασσας.

Θερμοκρασία. Κλίμακες μετρήσεώς της, Κελσίου, Φάρενάιτ και Ρεωμύρου. Αναγωγή θερμοκρασίας στις διάφορες κλίμακες. Απόλυτη θερμοκρασία και απόλυτο 0, θερμομέτρων. Ημερησία μεταβολή θερμοκρασίας, θερμομέτρων μέγιστου και ελάχιστου. Θερμογράφος.

Ύγρασία απόλυτη και σχετική. Θερμοκρασία δρόσου. Ύγρομετρο, ψυχρόμετρο, Ύδρογράφος, Ύγροθερμογράφος.

Συμπύκνωση υδρατμών. Χαμηλή, μεσαία και ύψηλότερη νέφωση, κατακόρυφα νέφη. Θύσανοι. Θυσανωσωρείτες. Μελανιοστρώματα. Σωρείτες. Σωρειτομελανίες. Βροχή, χιόνι, χαλάζι, πάχνη. Ομιχλοκρύσταλλος. Ύαλόπαχος. Διαφάνεια ατμόσφαιρας.

Ομίχλη και διάφορα είδη της.

Αντικατοπτρισμός και διάφορα άλλα οπτικά φαινόμενα.

Ουράνιο τόξο. Στέμμα και άλλως ήλιου και σελήνης.

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'

Ώρες Διδασκαλίας : 2 την εβδομάδα

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΝΑΥΤΙΚΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ :

Γενική κυκλοφορία των ανέμων. Ζώνη άπνοιαις Ίσημερινού. Άλγηεις και ανταλγηεις άνεμοι. Βόρειου και Νότιου Ήμισφαιρίου. Ζώνη μεταβλητών ελαφρών ανέμων. Ζώνη δυτικών ανέμων. Άνεμοι πολικών εκτάσεων. Τοπικοί άνεμοι. Μουσώνες. Ειδικοί άνεμοι, Μάζα άέρα σε κίνηση. Θερμό και ψυχρό μέτωπο. « Συνεσφιγμένα » και « στάσιμα » μέτωπα. Γραμμή λαίλαπας.

Ίσοβαρείς καμπύλες, είδη ίσοβαρών καμπυλών, βαροβαθμίες Νόμος του Μπν — Μπαλλώ. Παρεχόμενες πληροφορίες από το σύστημα ίσοβαρών καμπυλών και την πυκνότητά τους.

Μετεωρολογικοί χάρτες και χάρτες FACSIMILE. Τρόπος συντάξεώς τους και χρησιμότητά τους για την πρόβλεψη του καιρού. Μετεωρολογικά δελτία. Σταθμοί που μεταδίδουν μετεωρολογικά δελτία. Κώδικες και χρήση τους. Διεθνής Μετεωρολογικός Όργανισμός. Μετεωρολογικοί Δορυφόροι. Χρήση τηλεομοιοτύπου (FACSIMILE).

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'

Ώρες Διδασκαλίας : 2 την εβδομάδα

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΝΑΥΤΙΚΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΧΑΡΤΩΝ :

Ίκανός αριθμός άσκήσεων στην πρόγνωση ύστερα από προγραμματική ή υποθετική Μετεωρολογική υποτύπωση πρέπει να εκτελείται απαραίτητα. Επίσης οι μαθητές θα άσκοῦνται στην αναγνώριση των νεφών με βάση τον κώδικα του V. M. O. Για το σκοπό αυτόν θα γίνεται χρήση φωτογραφιών και διαφανειών (SLIDES).

ΤΡΟΠΙΚΟΙ ΚΥΚΛΩΝΕΣ :

Γενικά χαρακτηριστικά. Περιοχές συχνότητάς τους και ειδικές όνομασίες τους ανάλογα με την περιοχή δράσεώς τους. Έποχές συχνότητάς τους σε διάφορες περιοχές. Πορεία του ήχνους τους στη γήινη επιφάνεια. Χαρακτηριστικά στάδια ζωής τους. Σχηματισμός τους, ανάπτυξη και έξασθένησή τους. Έντοπισμός κέντρου τους και προσδιορισμός πορείας τους. Χρησιμοποίηση Ραντάρ. Γενικά χαρακτηριστικά ανέμου, νεφώσεως και καταστάσεως θάλασσας κατά τη διάβαση κυκλώνα. Χειριστό και επικίνδυνο ήμικύκλιο. Σειρά έργων που επιβάλλονται στο ναυτιλλόμενο για την άποφυγή έμπλοκής του στο επικίνδυνο ήμικύκλιο στο κέντρο του κυκλώνα.

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΠΛΟΙΑΡΧΟΙ

ΜΑΘΗΜΑ : ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ : Α', Β', Γ' και Δ'

ΕΞΑΜΗΝΟ : Α'

Ώρες διδασκαλίας : 6 την εβδομάδα

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΣΧΟΙΝΙΑ ΚΑΙ ΣΥΡΜΑΤΟΣΧΟΙΝΑ

Ύλικά και τρόποι κατασκευής σχοινιών και συρματοσχοινίων, διάμετρος, άντοχή, διχοτομή και προφυλάξεις.

Σχοινιά όρμήσεως και ρυμουλκήσεως. Κίνδυνοι στη χρήση κάθε σχοινιού.

Άρματωσιά σκαλωσιών, καντηλίτσας και σκάλας πλοηγού.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΒΑΡΩΝ

Περιγραφή ύλικών, τρόπος κατασκευής, είδη. Μέγεθος, χρησιμοποίηση, τριβές, απώλειες.

Σύσπαστα και πολύσπαστα, κέρδος από τη χρησιμοποίησή τους, τριβές, τρόποι χρήσεως. Διαφορικά σύσπαστα.

Επιθεώρηση, συντήρηση, ειδικές οδηγίες συντηρήσεως έξαρτισμού, πιστοποιητικά κατασκευαστού που τά συνοδεύουν.

Φορτωτήρες και έξαρτισμός φορτωτήρων, χρησιμοποίηση και άπόδοση φορτωτήρων σε διάφορες θέσεις, συνεργαζόμενοι φορτωτήρες.

Προβλήματα και εφαρμογές στα άνωτέρω.

ΑΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΚΟΙ

Είδη, τρόποι κατασκευής. Μέγεθος, βάρος, ύπολογισμός τιμής προμηθείας τους. Δοκιμή, άντοχή, χρήση.

Άμματα, είδη τους, άγκύλια, είδη και άσφάλειά τους. Περιοδική συντήρηση άμμάτων, άφαίρεση πείρου, άποσύνδεση και άφαίρεση άμματος. Άριθμός κρίκων σε κάθε άμμα, σύμφωνα με τις άπαιτήσεις Νηογνομόνων.

Στοιβασία, συντήρηση άλύσεων, χρωματισμός άγκυλίων και κρίκων για τον χαρακτηρισμό των άμμάτων.

Στρεπτήρες, χρήση και συντήρησή τους.

ΑΓΚΥΡΕΣ

Περιγραφή, τρόποι κατασκευής διαφόρων τύπων άγκυρών. Σύγκριση διαφόρων τύπων, μέγεθος και δοκιμή.

Ναύδετα, σημαντήρες άγκυρών. Άμοιβές άγκυρες και άγκυρες πρύμνης.

Έφαρμογές όλων των άνωτέρω στο πρωείο. Πρακτική άσκηση στην κωπηλασία.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ ΣΥΓΚΡΟΣΕΩΝ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΓΕΝΙΚΑ

Ίστορικό, γενικά, περιεχόμενο Κανονισμού, προεισαγωγικές διατάξεις και όρισμοί. Κυρώσεις στους παραβάτες του Κανονισμού.

ΦΑΝΟΙ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΑ

Έφαρμογή, όρισμοί, όρατότητα φανών, μηχανοκίνητα πλοία θαλασσοπορούντα ρυμούλκηση «κατ' έφελευσμό» και «παραγωγή».

Ίστιοφόρα πλοία και κωπήλατα πλοία, άλιευτικά πλοία, πλοία άκυβέρνητα ή πλοία περιωρισμένης ικανότητας χειρισμών, πλοία έμποδιζόμενα από τó βύθισμά τους. Πλοηγίδες, πλοία άγκυροβολημένα ή πλοία προσαραγμένα. Ύδροπλάνα. Φανοί και σχήματα πολεμικών πλοίων. Τά βασικά για τήν κατασκευή και τοποθέτηση τών φανών και σχημάτων (περιληπτικά).

Έπίδειξη τών άνωτέρω με εικόνες, έγχρωμες παραστάσεις και SLIDES.

ΕΞΑΜΗΝΟ Β'

Ώρες Διδασκαλίας : 6 τήν εβδομάδα

ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΜΕΣΑ ΑΓΚΥΡΟΒΟΛΙΑΣ - ΟΡΜΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΡΥΜΟΥΛΚΗΣΕΩΣ

Βασική περιγραφή και χρήση έργατη (βαρούλκο) άγκυρας. Βοηθητικά έξαρτήματα άγκυροβολίας.

Έγκραση άγκυρών και άλύσεων. Άντικατάσταση άγκυρας που χάθηκε.

Μέσα όρμήσεως και ρυμούλκησης, χρησιμοποίηση έργατη άντι βαρούλκου όρμήσεως. Πρυμναία βαρούλκα. Πρυμναίες άλύσεις ναυδετήσεως και ρυμούλκησης. Αυτόματα ρυμούλκια. Συνηθισμένες βλάβες, ειδικές όδηγίες συντηρήσεως.

ΛΕΜΒΟΙ ΚΑΙ ΙΣΤΙΑ

Γενικά για τίς λέμβους, άντοχή, κατασκευή, είδη λέμβων συντήρηση.

Ίστια, είδη ιστίων. Ένέργεια άνέμου στο ιστίο.

Είδη ιστιοδρομιών. Ίστιοραφές, κατασκευή καλυμμάτων ιστίων και λέμβων.

ΠΗΔΑΛΙΟ

Περιγραφή κοινού πηδαλίου, πίεση και ροπή στροφής.

Είδη πηδαλίων, ζυγοσταθμισμένα πηδάλια. Ένέργεια πηδαλίου για τή στροφή του πλοίου. Κύκλος στροφής και στοιχεία του (βασικά). βλάβες στο σύστημα πηδαλίου. Έφεδρικό σύστημα στροφής πηδαλίου, χρησιμοποίηση. Έντολές στον πηδαλιούχο.

ΕΛΙΚΑ

Τρόπος ενέργειας και είδη. Σύγχρονοι τύποι έλικων. Επίδραση έλικας στη στροφή του πλοίου. Επίδραση δύο έλικων, γενικές παρατηρήσεις.

Στοιβάσια άμοιβής έλικας, προφύλαξη της.

Έφαρμογές τών άνωτέρω στο πρωρεΐο. Πρακτική άσκηση στην κωπηλασία, ιστιοπλοία και στα είδη ιστιοδρομιών.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΝΟΝΕΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΛΕΥΣΕΩΣ

Έφαρμογή, επιτήρηση (LOOK - OUT), φυλακή όπτηρων, ασφαλής ταχύτητα, διαπίστωση κινδύνου συγκρούσεως, χειρισμοί πρòς άποφυγή συγκρούσεως, στενοί διάυλοι.

Διαγωγή πλοίων «έν όψει άλλήλων», έφαρμογή, ιστιοφόρα πλοία, προσπεράσματα (OVERTAKING), περίπτωση άντιθέτων πορειών, περίπτωση διασταυρώσεως, χειρισμός εκ μέρους του «φυλάσσοντος» πλοίου, χειρισμός εκ μέρους του «φυλάσσόμενου» πλοίου. Εύθυνη μεταξύ πλοίων. Χειρισμοί άεριστρώμων σκαφών (HOVERCRAFT). Διαγωγή πλοίων «σε περιορισμένη όρατότητα».

Έφαρμογές στα άνωτέρω με παραδείγματα, έγχρωμα διαγράμματα, εικόνες και διαφάνειες (SLICES). Προβλήματα.

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'

Ώρες Διδασκαλίας : 6 τήν εβδομάδα

ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΑΠΟΠΛΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΛΟΥΣ

Παράγοντες που επηρεάζουν τούς χειρισμούς απόπλου, προετοιμασία. Άπαρση πλοίου άγκυροβολημένου, άπαρση από ναύδετο, άπαρση πρυμνοδετημένου πλοίου, άπαρση πλευρισμένου πλοίου.

Προετοιμασία και εκλογή σημείου άγκυροβολίας. Ένέργεια άγκυρών, έκταμνα άλύσεων. Άγκυροβολία με μία άγκυρα, στροφή στην άγκύρα. Άγκυροβολία με δύο άγκυρες. Άγκυροβολία με άγκυρες που απέχουν 180° μεταξύ τους.

Πόντηση ισχύδας. Πρόσδεση σε ναύδετο. Πρυμνοδέτηση. Παραβολή, ενέργεια σχοινιών προσδέσεως. Παρουσία Πλοηγού. Πρόσδεση σε ναύδετο από πρώρα και πρύμα με ισχυρό ρεύμα, χρήση άλύσεων πλοίου. Πρόσδεση κατά τήν παραβολή με τίς άλύσεις του πλοίου ή με τίς άλύσεις του κρηπιδώματος. Πλαγιοδέτηση. Μέτρα προστασίας αυτών που εργάζονται στο κατάστρωμα και κοντά σε άνοικτά στόμια κυτών ή δεξαμενών.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΒΟΛΗΣ

Χειρισμοί «παραιάσεως» και άμέσου «είσολκής» για τήν άντιμετώπιση ισχυρού παλινιακού ρεύματος ή και σεισμικού.

Χειρισμοί «παραιάσεως» και άμέσου είσολκής κατá τή διέλευση άλλων πλοίων.

Χειρισμοί κατá τόν δεξαμενισμό και άποδεξαμενισμό του πλοίου.

Χειρισμοί εισόδου σε άλλεπάλληλες δεξαμενές (BASINS).

ΡΥΜΟΥΛΚΗΣΗ

Ρυμούλκηση λιμένος, διάφορα συστήματα, κίνδυνοι.

Ευθύνες Άξιοματικού καταστρώματος.

Μέσα και τρόποι ρυμούλκησης σε άνοικτá θάλασσα (με ρυμούλκα ή από άλλο πλοίο).

Πρακτική εξάσκηση στο πρωρεΐο. Πρακτική άσκηση στην κωπηλασία και ιστιοπλοία.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΕΠΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΚΑΝΟΝΩΝ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΛΕΥΣΕΩΣ

Σύντομη επανάληψη τών Κανόνων χειρισμού και πλεύσεως.

Παραδείγματα με χρήση έγχρώμων διαγραμμάτων, εικόνων και διαφανειών (SLIDES). Προβλήματα.

ΗΧΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΦΩΤΕΙΝΑ ΣΗΜΑΤΑ

Όρισμοί, όργανα παραγωγής ήχητικών σημάτων, σήματα χειρισμών και προειδοποιήσεως, ήχητικά σήματα με περιορισμένη όρατότητα. Σήματα για τήν προσέλευση τής προ-

σοχής. Πρόσθετα σήματα για άλιευτικά που άλιεύουν πολύ κοντά μεταξύ τους.

Σήματα κινδύνου, μέσα και μέθοδοι έκπομπής τους (γενικά). Παραδείγματα, εφαρμογές.

ΧΡΗΣΗ PANTAP

Συμβολή του PANTAP στην άποφυγή συγκρούσεων στη θάλασσα. Χρήση του PANTAP, αποτελεσματικότητα και περιορισμοί της συσκευής. Υποτύπωση, ένδεικτης «άλλη-θους κινήσεως», εκτίμηση πληροφοριών, φυλακή PANTAP. Διαγωγή πλοίων σε περιορισμένη ορατότητα με τη βοήθεια του PANTAP. Απαιτήσεις SOLAS.

Προβλήματα και εφαρμογές στα άνωτέρω.

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'

Ώρες Διδασκαλίας : 6 την εβδομάδα

ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΤΟ ΠΛΟΙΟ ΣΕ ΚΥΜΑΤΙΣΜΟ

Σύντομη επανάληψη από την Ώκεανογραφία για τα κύματα. Διατοιχισμός του πλοίου σε κυματισμό (από ναυτική άποψη). Κοπώσεις του πλοίου σε κυματισμό (από ναυτική άποψη). Κυματαγωγή, επίδραση μορφολογίας βυθού. Είδη και διατάξεις βυθού.

ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΣΕ ΚΑΚΟΚΑΙΡΙΑ

Χειρισμοί λέμβου.

Άντιμονή, άντιμονή στο ισχύο. Άλλες πλεύσεις σε κακοκαιρία γενικά μέτρα, χρήση ελαίου σε κακοκαιρία.

ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Χειρισμοί για διάσωση ανθρώπου στη θάλασσα. Έγκατάσταση διαδρόμου για διάσωση ναυγών. Διάσωση πληρώματος πλοίου που είναι προσαραγμένο ή κινδυνεύει.

Βλάβη στις μηχανές, «εκούσια» προσάραξη.

Άνέλκυση προσαραγμένου πλοίου (γενικά).

Σύγκρουση. Διαρροή, μέτρα για την άμεση αντιμετώπισή της.

Πρακτική άσκηση στο πρωρείο. Πρακτική άσκηση στην κωπηλασία και ιστιοπλοία.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΕΠΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΚΑΝΟΝΩΝ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΛΕΥΣΕΩΣ

Σύντομη επανάληψη των Κανόνων χειρισμού και πλεύσεως. Προβλήματα. Μελέτη άτυχημάτων (συγκρούσεων) και εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων από τους σπουδα-στές με την καθοδήγηση του Καθηγητού.

ΕΛΙΚΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΛΟΙΩΝ

Γενικά, όρισμοί. Σύντομη επανάληψη για τον κύκλο στροφής και τα στοιχεία του. Λοιπά στοιχεία που συνδέονται με τις ελκτικές ιδιότητες των πλοίων (κράτηση, δύναμη αναστροφής πλοίου, πηδαλιουχία, επίδραση έλικας στη στροφή του πλοίου, πλευρικές έλικες προώσεως). Χρησιμοποίηση των άνωτέρω για άποφυγή συγκρούσεως. Διαγωγή γιγαντιαίων πλοίων. Συμβατικές υποχρεώσεις IMCO. Παραδείγματα, εφαρμογές.

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Ίστορικό, γενικά, συστήματα διαχωρισμού Θαλάσσιας κυκλοφορίας IMCO, όρισμοί, σύμβολα.

Μέθοδοι διαχωρισμού Θαλάσσιας κυκλοφορίας, ναυσιπλοία μέσα στα συστήματα κυκλοφορίας. Παραδείγματα, εφαρμογές.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥ ΦΥΛΑΚΗΣ

Συστάσεις IMCO για την τήρηση άσφαλους φυλακής γεφύρας σε συσχετισμό με τις υποχρεώσεις που άπορρέουν από τον Έλληνικό κανονισμό έσωτερικής ύπηρεσίας.

Καθήκοντα Άξιωματικού Φυλακής πλοίου άγκυροβολημένου ή στο λιμάνι (άσφάλεια πλοίου).

Εθδδνες και υποχρεώσεις σχετικές με την άποφυγή ρυπάνσεως του περιβάλλοντος.

ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

: ΠΑΟΙΑΡΧΟΙ

ΜΑΘΗΜΑ

: ΕΥΣΤΑΘΕΙΑ - ΦΟΡΤΩΣΗ

ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ : Γ' και Δ'

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'

Ώρες Διδασκαλίας : 5 την εβδομάδα

Θεωρητική διδασκαλία 3

Άσκήσεις και εργαστήριο 2

ΓΕΝΙΚΑ

Οί άσκήσεις περιλαμβάνουν (ένδεικτικά) : Χρήση πινάκων και διαγραμμάτων, επίλυση άσκήσεων για την έμπέδωση των όσων διδάχθηκαν, επίλυση ολοκληρωμένων προβλημάτων όπως αντιμετωπίζονται κατά τη διεξαγωγή της ύπηρεσίας στο πλοίο (π.χ. κατάρτιση σχεδίων φορτώσεως, συμπλήρωση έντύπων ευστάθειας σιτηρών, ύπολογισμοί βυθισμάτων και έκτοπίσματος - DRAFT SURVEY, χάραξη καμπυλών ευστάθειας) και ότιδήποτε άλλο, κατά την κρίση του διδάσκοντος, βοηθάει στην έξασφάλιση ψηλού έπιπέδου έπαγγελματικής κατάρτισεως.

Τά εργαστήρια περιλαμβάνουν (ένδεικτικά) : Έκτέλεση πειραμάτων, έκμάθηση χρήσεως όργάνων (π.χ. πυκνομέτρου, άνιχνευτού αερίων κλπ.), χειρισμούς δικτύου άντλιοστασίου σε εργαστηριακά όμοιώματα και κάθε άλλη εργασία που βοηθάει στην άνάπτυξη των άπαραίτητων έπαγγελματικών δεξιοτήτων.

ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΥΣΤΑΘΕΙΑ - ΦΟΡΤΩΣΗ

Έπίπεδα και άξονες άναρορής στα πλοία. Προσδιορισμός της θέσεως των διαφόρων σημείων, σχετικές συντεταγμένες.

Μάζα, βάρος, όγκος, ειδικό βάρος, πυκνότητα, συντελεστής στοιβάσεως, έννοιες και σχέσεις που τα συνδέουν, μονάδες που χρησιμοποιούνται στη Διεθνή Ναυτιλιακή πρακτική. Όργανα για τη μέτρηση της πυκνότητας που χρησιμοποιούνται στη Ναυτιλία. Διαδικασία προσδιορισμού της πυκνότητας της Θάλασσας.

Κέντρο βάρους σώματος, έννοια, συνθήκες ίσορροπίας σώματος. Κέντρο βάρους γεωμετρικών όγκων και έπιφα-

ναιών. Προσδιορισμός κέντρου βάρους ακανόνιστου σώματος ή συστήματος σωμάτων με χρήση ροπών. Προσδιορισμός κέντρου βάρους σώματος με τον κανόνα SIMPSON. Κέντρο βάρους πλοίου, κατακόρυφη, εγκάρσια και διαμήκης θέση του. Σχετικοί συμβολισμοί. Μέθοδοι προσδιορισμού του κέντρου βάρους ενός πλοίου. Κέντρο βάρους διαφόρων χώρων του πλοίου και των περιεχομένων τους. Πίνακες και διαγράμματα κέντρου βάρους χώρων πλοίου. Υπολογισμός της κατακόρυφης θέσεως του κέντρου βάρους πλοίου με άφετηρίχ τὸ ἄφορτο πλοῖο, ἐφαρμοζόμενη πρακτική. Μετατοπίσεις κέντρου βάρους πλοίου (κατακόρυφες, εγκάρσιες, διαμήκεις) εξαιτίας μετατοπίσεως και προσθαφαιρέσεως φορτίων. Σχετικοί υπολογισμοί στην πράξη. KG περτίδων φορτίου. Αναρτημένα βάρη, προϋποθέσεις για να θεωρηθῇ ἓνα βάρος ὡς ἀναρτημένο, ἐπιπτώσεις.

Ἀρχὴ τοῦ Ἀρχιμήδη. Ἀντωση, ὄγκος καὶ βάρος ἐκτοπιζόμενου ὕγρου (ἐκτόπισμα). Σχέση τοῦ ἐκτοπιζόμενου ὄγκου ὕγρου με τὰ βυθίσματα καὶ τὰ ὑπόλοιπα γεωμετρικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πλοίου (συντελεστὴς γάστρας, κύριες διαστάσεις κλπ.). Ἐπίδραση τῆς πυκνότητος τῆς θάλασσας στὰ βυθίσματα. Ἐφεδρική ἀντωση, ὕψος ἐξάλων, μέγιστο ἐπιτρεπόμενο βύθισμα. Διεθνὴς Σύμβαση Γραμμῆς Φορτώσεως, γραμμὲς φορτώσεως, ἀνοχὴ γλυκοῦ ἢ ὑφάλμυρου νεροῦ, ἐποχιακὲς ζῶνες, ὑποχρεώσεις Πλοιάρχου σχετικὲς με τὰ βυθίσματα. Βάρος κενοῦ καὶ ἔμφορτου πλοίου, ἐκτόπισμα, DEAD WEIGHT. Τόννοι ἀνὰ μονάδα βυθίσεως (TP I καὶ TPC). Κλίμακα φορτώσεως (DEAD WEIGHT SCALE).

Ὑδροστατικὴ πίεση, ἐξάρτησή της ἀπὸ τὸ βάθος. Διεύθυνση καὶ μέγεθος τῆς ἀντωσης. Θέση τοῦ κέντρου ἀντωσης, μετατοπίσεις του. Πρόκληση κλίσεως πλοίου ἀπὸ ἐξωτερικὴ δύναμη. «Καταδυόμενη» καὶ «ἀναδυόμενη» σφήνα. Ζεῦγος στατικῆς εὐστάθειας, μογλοβραχίονας καὶ ροπή στατικῆς εὐστάθειας, ἀνορθωτικὴ, ἀνατρεπτικὴ καὶ μηδενικὴ ροπή. Ἡ ἔννοια τῆς στατικῆς καὶ (μόνο τὰ βασικά) τῆς δυναμικῆς εὐστάθειας. Εὐστάθεια μικρῶν κλίσεων ἢ ἀρχικῆ. συσχετισμός της με τὴν εὐστάθεια μεγάλων κλίσεων. Ἐγκάρσιο μετάνευτρο, ἔννοια, χρησιμότητα εἰσαγωγῆς αὐτῆς τῆς ἔννοιας. Μετακεντρικὴ ἀκτίνα. Κατακόρυφη θέση τοῦ μετάνευτρου, μεταβολὲς τῆς θέσεώς του ἀνάλογα με τὸ βύθισμα. Ὑδροστατικὸ διάγραμμα καὶ ὑδροστατικὸς πίνακας, περιγραφή, χρησιμότητα, εὑρεση τοῦ KM καὶ KB (Σημείωση. Τὰ ὑπόλοιπα στοιχεῖα θὰ ἐξηγοῦνται στὰ ἀντίστοιχα κεφάλαια ὕλης). Μετακεντρικὸ ὕψος, ἔννοια, σχέση GM καὶ GZ. Ἡ σημασία τοῦ μετακεντρικοῦ ὕψους γιὰ τὴν εὐστάθεια. Ποῦ ἐπιδρᾷ τὸ μετακεντρικὸ ὕψος, ἐπιπτώσεις ὑπερβολικὰ μεγάλου ἢ μικροῦ GM, σχετικὰ ὅρια σύμφωνα με τοὺς Διεθνεῖς Κανονισμοὺς καὶ τὴ Διεθνή Πρακτικὴ. Λογιστικὸς καὶ πειραματικὸς προσδιορισμὸς τοῦ GM. Πείραμα εὐστάθειας, σκοπὸς, τρόπος καὶ τόπος ἐκτελέσεως τοῦ πειράματος, προϋποθέσεις καλῆς ἐκτελέσεως. Προσδιορισμὸς τοῦ GM ἀπὸ τὴν περίοδο διατοιγισμού, πίνακες, τύποι, σχετικὲς συστάσεις IMCO. Μηδενικὸ καὶ ἀρνητικὸ GM, προμετάνευτρο γωνία κλίσεως ἐξαιτίας ἀρνητικοῦ GM (ANGLE OF LOLL), μέτρα προφυλάξεως, ἀντιμετώπιση, σχετικοὶ υπολογισμοί.

Ἐλεύθερες ἐπιφάνειες ὕγρων, ἐπιπτώσεις στὴν εὐστάθεια καὶ στὴν ἀνοχὴ τοῦ πλοίου. Φαινόμενη ἀνύψωση τοῦ κέντρου βάρους ἐξαιτίας ἐλεύθερης ἐπιφάνειας, ἐξήγηση τοῦ φαινομένου, παράγοντες ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐξαρτᾶται ἡ φαινόμενη ἀνύψωση τοῦ G. Ροπή ἀδράνειας ἐλεύθερης ἐπιφάνειας, θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ ἐξήγηση τῆς ἔννοιάς της, μονάδες μετρήσεως, σχετικοὶ τύποι, πίνακες, διαγράμματα. Προφυλάξεις καὶ ἀντιμετώπιση τοῦ κινδύνου τῶν ἐλεύθερων ἐπιφανειῶν.

Εὐστάθεια μεγάλων κλίσεων. Λόγοι ποὺ μᾶς ὁδηγοῦν στὴ χωριστὴ μελέτη τῆς εὐστάθειας τῶν μεγάλων καὶ τῶν μικρῶν κλίσεων. Κριτήρια εὐστάθειας μεγάλων κλίσεων.

Τύποι υπολογισμοῦ μογλοβραχίωνων (ATWOOD, WALL-SIDED κλπ.). Διασταυρούμενες καμπύλες εὐστάθειας, χρησιμότητα, προϋποθέσεις χαράξεώς τους καὶ τρόποι παρουσιάσεως σχετικὲς διεθνεῖς ἀπαιτήσεις, καμπύλες KN, πίνακες ἀνορθωτικῶν μογλοβραχίωνων, καμπύλες στατικῆς εὐστάθειας, σχέση τους με τὶς διασταυρούμενες καμπύλες. Χάραξη καμπύλης στατικῆς εὐστάθειας γιὰ ὀρισμένη κατάσταση φόρτου. Κύρια χαρακτηριστικὰ τῶν καμπυλῶν στατικῆς εὐστάθειας, παράγοντες ποὺ τὰ ἐπηρεάζουν. Μέγιστος μογλοβραχίονας καὶ γωνία μέγιστου μογλοβραχίονα (θmax), σημασία τους γιὰ τὴν ἀσφάλεια τοῦ πλοῦ, ἐπίδραση ἐξάλων, κύριες σχετικὲς διεθνεῖς διατάξεις. Διόρθωση καμπυλῶν ἐξαιτίας ἐγκάρσιας, κατακόρυφης ἢ συνθετῆς μετακινήσεως βάρους, καμπύλη συνημίτονου, ἡμίτονου καὶ ὑποκχάστασή τους με εὐθεῖες. Γραφικὲς κατασκευὲς γιὰ τὸν προσδιορισμὸ ἐγκάρσιων κλίσεων (μεγάλων).

Δυναμικὴ εὐστάθεια, ὀρισμός, πρακτικὴ ἐπεξηγήρηση τῆς ἔννοιας της. Σημασία τῆς δυναμικῆς εὐστάθειας γιὰ τὴν ἀσφάλεια τοῦ πλοίου. Ὀλοκλήρωση καμπύλης στατικῆς εὐστάθειας γιὰ τὸν προσδιορισμὸ τῆς δυναμικῆς. Ἡ ἔννοια τοῦ μετροκινῆτου καὶ τῆς μετρομοίρας. Μονάδες μετρήσεως τῆς δυναμικῆς εὐστάθειας. Ἀπομένονσα δυναμικὴ εὐστάθεια, σχετικὲς διεθνεῖς διατάξεις.

Ἐγκάρσιες κλίσεις πλοίου. Αἰτίες, ἐπιπτώσεις, ἀντιμετώπιση, διόρθωση. Αὔξηση βυθίσματος ἐξαιτίας κλίσεως. Ἐρματισμός καὶ εὐστάθεια. Κελοθάλασσο καὶ εὐστάθεια.

Διαμήκης εὐστάθεια. Διαγωγή, ὀρισμός, σημασία τῆς διαγωγῆς, ἐπιπτώσεις στὴν ἐγκάρσια εὐστάθεια. Συνθήκες διαμήκους ἰσορροπίας. Διαμήκης θέση κέντρου βάρους (LCG καὶ G) καὶ κέντρου ἀντωσης (LCB καὶ B), μεταβολὲς τῆς θέσεώς τους καὶ λόγοι ποὺ τὶς προκαλοῦν. Ἀντίστοιχες μεταβολὲς διαγωγῆς. Σημασία τῆς σχετικῆς θέσεως τῶν B καὶ G. Ροπή διαγωγῆς καὶ ροπή ποὺ μεταβάλλει τὴ διαγωγή κατὰ μία μονάδα (MTI καὶ MTC). Υπολογισμοὶ γιὰ τὸν προσδιορισμὸ τοῦ διαμήκους κέντρου βάρους, τῆς διαγωγῆς καὶ τῶν βυθισμάτων ὅταν δίνεται τὸ LIGHT WEIGHT καὶ τὰ διάφορα φορτία χωρὶς νὰ εἶναι γνωστὰ τὰ ἀρχικὰ βυθίσματα. Υπολογισμός τοῦ LCG ἀπὸ τὴ διαγωγή. Κέντρο ζυγοσταθμίσεως (TIPPING CENTER), ἔννοια, θέση του, μετακινήσεις του, σημασία του γιὰ τὴ μεταβολὴ τῶν βυθισμάτων. Σχετικοὶ υπολογισμοί. Μέθοδοι υπολογισμοῦ τῶν τελικῶν βυθισμάτων ὅταν εἶναι γνωστὰ τὰ ἀρχικὰ βυθίσματα πλοίου καὶ ἐκτελεῖται φορτοεκφόρτωση ἑνὸς ἢ πολλῶν βαρῶν, χρῆση σχετικῶν πινάκων. Τελείωμα φορτώσεως με ἐπιθυμητὴ διαγωγή. Προϋπολογισμὸς βυθισμάτων κατὰ πλοῦ. Κατὰ πλοῦ με ἐπιθυμητὴ διαγωγή. Μεταβολὴ βυθίσματος μόνο στὸ ἓνα ἄκρο. Μεταβολὲς βυθισμάτων ἐξαιτίας διαμήκων μετακινήσεων βαρῶν. Ἐπίδραση τῆς πυκνότητος στὴ διαγωγή. Διορθώσεις διαγωγῆς.

Ἀκριβὴς προσδιορισμὸς τοῦ ἐκτοπίσματος ἀπὸ τὰ βυθίσματα. Διορθώσεις : (α) κλίσεως, (β) καθέτων, (γ) κάμψεως, (δ) διαγωγῆς (LAYER CORRECTION), (ε) πυκνότητος.

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'

Ὁρὲς Διδασκαλίας : 5 τὴν ἐβδομάδα
Θεωρητικὴ διδασκαλία 4
Ἀσκήσεις καὶ ἐργαστήριον 1

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΕΥΣΤΑΘΕΙΑ - ΦΟΡΤΩΣΗ

Εἶδη φορτίων. Χύμα καὶ συσκευασμένα φορτία (γενικὸ φορτίο). Κυριότερα εἶδη χύμα φορτίων (π.χ. μεταλλεύματα,

σιτηρά, λιπάσματα, ξυλεία κλπ.). Βασικά χαρακτηριστικά χύμα φορτίων όπως π.χ. γωνία αναπαύσεως κλπ. Είδη συσκευασιών (π.χ. ξύλινα κιβώτια, βαρέλια, παλέτες κλπ.). Σήμανση φορτίων.

Συστήματα φορτοεκφορτώσεως. Φορτωτήρες πλοίου, γερανοί ξηράς, σιλό, ηλεκτρομαγνήτες, ατέρμονες ιμάντες, περονοφόρα όχηματα (FORK LIFT). Μέσα άρτήσεως (σαμπάνια κλπ.). Ειδικοί φορτωτήρες μεγάλων βαρών. Προβλήματα που σχετίζονται με τὸ χειρισμὸ μεγάλων βαρών (άρτηση, ευστάθεια πλοίου, άντοχή καταστρωμάτων, έχμαση).

Προϋπολογισμὸς ποσότητας φορτίου πὸν μπορεί νά φορτωθεῖ σ' ένα πλοῖο σέ σχέση με τὸ DEAD WEIGHT καὶ τὸν όγκο τῶν κυτῶν, τὸν συντελεστὴ στοιβασίας, τίς άποστάσεις ταξειδιοῦ, τίς καταναλώσεις, τίς έποχιακές ζώνες καὶ ὅλους γενικά τούς παράγοντες πὸν μποροῦν νά έπηρεάσουν τὴ φόρτωση. Ποσοστά ασφάλειας καυσίμων.

Σχέδιο χωρητικότητας (CAPACITY PLAN) καὶ σχέδια χωρητικότητας τοῦ κάθε κύτους κατὰ τμήματα (SUB-DIVISION PLAN). Σχέδιο φορτώσεως, κατανομή τοῦ φορτίου στὰ κύτη. Παράγοντες πὸν πρέπει νά λαμβάνουμε υπόψη κατὰ τὴν κατάρτιση τοῦ σχεδίου, άνάλυση τοῦ καθενός (π.χ. συντελεστὴς στοιβασίας, διαμήκεις κοπώσεις πλοίου, ευστάθεια, σειρά λιμανιῶν φορτοεκφορτώσεως, ταχύτητα φορτοεκφορτώσεως, αλληλεπίδραση φορτίων κλπ.). Ποσοστὸ απώλειας κυβικῶν καὶ παράγοντες πὸν τὸ έπηρεάζουν, ποσοστὸ πληρότητας κυτῶν. Έλαστικότητα σχεδίου φορτώσεως γιὰ αντιμετώπιση άπρόοπτων εξελίξεων κατὰ τὴ διάρκεια τῆς φορτώσεως.

Προετοιμασία τῶν κυτῶν γιὰ φόρτωση : καθαριότητα, ξηρότητα έπίστρωση (DUNNAGE), προστασία ὕδρουληκτῶν, έλεγχος στεγανότητας διπυθμένων καὶ άνθρωποθυρίδων, έλεγχος καλῆς καταστάσεως καταμετρικῶν σωλήνων καὶ δικτύων πὸν διέρχονται άπό τὰ κύτη. Έπιθεώρηση καταλληλότητας κυτῶν γιὰ φόρτωση, σχετικὸ πιστοποιητικό. Ειδικές προετοιμασίες καὶ ειδικὰ σημεῖα προσοχής γιὰ όρισμένα φορτία. Μυοκτονία καὶ έντομοκτονία, σύγχρονα συστήματα έκτελέσεώς τους, κίνδυνοι καὶ προφυλάξεις.

Έναρξη φορτοεκφορτώσεως, έπιβλέπων άξιωματικός, ὕποχρεώσεις του, παρακολούθηση βυθισμάτων. Περιγραφή συνηθισμένης όργανώσεως όμοχειριῶν έργατῶν (πόστες), στοιβασία φορτίου, έπιστρώσεις, διαχωρισμός παρτίδων, πλήρης έκμετάλλευση χώρου, ίσοπέδωση χύμα φορτίων καὶ γέμισμα κενῶν χώρων (χαπιάρισμα). Έχμαση φορτίων (μποτσάρισμα). Καταγραφή φορτίου πὸν παραλαμβάνεται. Έμερολόγιο κύτους, γεγονότα πὸν καταγράφονται σ' αυτό. Μέτρα ασφάλειας κατὰ τὴ διάρκεια τῆς φορτοεκφορτώσεως, πρόληψη κλοπῶν. Φωτισμός κυτῶν. Προσωρινὸ κλείσιμο κυτῶν, ειδικές σκηνές γιὰ προστασία άπό βροχή. Προφυλάξεις κατὰ τὴ διάρκεια τῆς φορτώσεως : ζημιές στὸ πλοῖο καὶ στὸ φορτίο, π.χ. κλοπές, πυρκαγιές, λασιάρισμα κάβων, έπικάθιση πλοίου σέ κόντρα μῶλο, ζημιές σέ βίντζια, ζημιές σέ σωληνώσεις τοῦ κύτους, άρση άνεπίτρεπτα μεγάλων βαρών με τούς φορτωτήρες τοῦ πλοίου κλπ.

Διαδοχή φορτώσεως (LOADING SEQUENCE). Τελείωμα φορτώσεως, κλείσιμο καὶ εξασφάλιση κυτῶν γιὰ τὸ ταξίδι. Άνοιγμα κυτῶν κατὰ τὴν άφιξη στὸ λιμάνι προορισμοῦ (BREAKING THE BULK), σχετικές διαδικασίες. Διαπίστωση ζημιῶν πὸν προκλήθηκαν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς έκφορτώσεως.

Φροντίδες γιὰ τὸ φορτίο κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ταξειδιοῦ άνάλογα με τὸ είδος του, τίς γεωγραφικές περιοχές, τίς καιρικές συνθήκες κλπ. Πιθανότερες ζημιές πὸν μπορεῖ νά πάθουν τὰ διάφορα φορτία.

Έξαιρεσμὸς φορτίου, λόγοι πὸν τὸν έπιβάλλουν. Συστήματα φυσικοῦ καὶ τεχνητοῦ έξαιρεσμοῦ. Διευθέτηση άνεμοδόχων.

Άπόλυτη καὶ σχετικὴ ὕγρασία τοῦ αέρα. Σημεῖο δρόσου, ὄργανα μετρήσεως ὕγρασίας, προσδιορισμός σημείου δρόσου. Η σημασία τῆς παρακολούθησεως τῆς ὕγρασίας καὶ τοῦ σημείου δρόσου τοῦ ατμοσφαιρικοῦ αέρα καὶ τῶν αντίστοιχων στοιχείων τῶν χώρων φορτίου. Πότε πρέπει νά γίνεται έξαιρεσμὸς καὶ πότε νά διακόπτεται. Έξαιρεσμὸς κλειστῶν χώρων πριν άπό τὴν είσοδο σ' αὐτούς, κίνδυνοι.

Φόρτωση στὸ κατάστρωμα. Παράγοντες πὸν πρέπει νά λαμβάνονται υπόψη κατὰ τὴν φόρτωση στὸ κατάστρωμα (άντοχή, ευστάθεια πλοίου, στεγανότητα, ὕψος φορτίου, παρεμπόδιση ασφαλούς ναυσιπλοίας, άπρόσκοπτη λειτουργία ὅλων τῶν συστημάτων καὶ μηχανισμῶν κλπ.). Έχμαση φορτίου καταστρώματος, διάδρομοι κυκλοφορίας πληρώματος καὶ προστατευτικὰ κυγκλιδώματα.

Γενικὴ περιγραφή δεξαμενοπλοίου. Δεξαμενές φορτίου, καταλοίπων (SLOPS), έρματισμοῦ, στόμια, σημεῖα καταμετρήσεως φορτίου. Άντλιοστάσια, άντλίες. Είδη άντλιῶν (κεντρόφυγες, παλινδρομικές, τζιφάρια, φορητές ειδικές καταδυόμενες άντλίες φορτ/σεως κλπ.). Κίνηση άντλιῶν. Σχετικοί όρισμοὶ (πίεση, κενὸ, στήλη, αντίθλιψη, άναρρόφηση, ροή, άντίσταση άγωγῶν). Έπίδραση τοῦ είδους τοῦ ὕγρου στὴ λειτουργία τῶν διαφόρων άντλιῶν. Δίκτυα φορτοεκφορτώσεως, συστήματά τους. Δίκτυα άποστραγγίσεως, θερμάνσεως, έξαιρεσμοῦ (ιδιαίτερη έπίφαση στὰ σύγχρονα συστήματα (π.χ. HI - JETS). Χειρισμοὶ καὶ συνδεσμολογία δικτύων. Έπιστόμια, είδη, χειρισμός. Έπιστόμια καὶ σωληνώσεις συνδέσεως με τὴν ξηρά MANIFOLDS.

Κυριότερα είδη ὕγρων φορτίων. Πετρελαιοειδή, σύνθεση, ιδιότητες (πηκτικότητα, πίεση ατμῶν, σημεῖο αναφλέξεως, σημεῖο καύσεως, ιξώδες, έκρηκτικότητα, τοξικότητα). Ταξινόμηση πετρελαιοειδῶν.

Είδιχὸ βάρος, API, θερμοκρασία, διαπτολή ὕγρων φορτίων. Μονάδες μετρήσεως ὕγκρου πὸν χρησιμοποιοῦνται στὴ ναυτιλία. Έπολογισμοὶ όγκου καὶ βάρους ὕγρων φορτίων.

Φόρτωση ὕγρων φορτίων. Προετοιμασίες, άφερματισμός, έναρξη φορτώσεως, σειρά πληρώσεως δεξαμενῶν, διαδικασίες κατὰ τὴ διάρκεια τῆς φορτώσεως καὶ κατὰ τὸ τέλος τῆς. Πρόληψη προσμίξεως φορτίων. Φροντίδες κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ταξειδιοῦ. Θέρμανση φορτίου. Διαδικασίες έκφορτώσεως καὶ τελειώματός τῆς. Έρματισμός γιὰ ταξίδι καὶ γιὰ δεξαμενισμό. Μεταβολές τοῦ έρματος κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ταξειδιοῦ, σχετικοὶ κίνδυνοι. Άφερματισμός. Έποχρεώσεις καὶ οδηγίες σχετικές με τὴν άποφυγή ρυπίνσεως.

Καθαρισμός δεξαμενῶν. Μηχανήματα έπλώσεως (έπίφαση στὰ σύγχρονα συστήματα ὅπως π.χ. GUN CLEAN). Διαδικασία καθαρισμοῦ με ζεστὸ ἢ κρύο νερό. Καθαρισμός με ατμό. Άπαλλαγὴ δεξαμενῆς άπό επικίνδυνα αέρια. Κίνδυνοι καὶ προφυλάξεις κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ καθαρισμοῦ. Ειδικὰ μέτρα γιὰ δεξαμενές ὕπερδεξαμενοπλοίων. Έλεγχος έκρηκτικότητας καὶ τοξικότητας. Καθαρισμοὶ δεξαμενῶν σέ συνδυασμὸ με άδρανές αέριο.

Άδρανές αέριο. Σκοπὸς χρήσεως. Παράγωγη, έγκατάσταση γεννήτριας καὶ δικτύου, τρόπος εισαγωγῆς στὶς δεξαμενές, μέτρα γιὰ τὴ διατήρησή του. Περιπτώσεις πὸν τὸ χρησιμοποιοῦμε.

Κίνδυνοι άπό τὰ πετρελαιοειδή φορτία. Πηγές αναφλέξεως. Ό κίνδυνος τοῦ στατικοῦ ηλεκτρισμοῦ, μέτρα προφυλάξεως. Μέτρα ασφάλειας σέ ὅλες τίς φάσεις τῆς μεταφορᾶς

πετρελαιοειδών. Σχετικές διατάξεις και εφαρμογή των Κανονισμών I.O.T.T.S.G. και I.C.S.

Μεταφορά υγροποιημένων αερίων. Έπανάληψη των νόμων της φυσικής που διέπουν τη συμπεριφορά τους. Όρισμοί. Μέσα και διαδικασίες φορτοεκφορτώσεως, όγκομέτρηση φορτίου. Φροντίδες και προφυλάξεις κατά τη φορτοεκφόρτωση και μεταφορά. Έφθδια ασφαλείας. Αποσπάσματα από την έκδοση του IMCO «CODE FOR THE CONSTRUCTION AND EQUIPMENT OF SHIPS CARRYING LIQUEFIED GASES IN BULK» που αφορούν τον αξιωματικό καταστροφώματος.

Μεταφορά σιτηρών. Διατάξεις SOLAS σχετικές με τη μεταφορά σιτηρών. Προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να φορτώσει ένα πλοίο σύμφωνα με SOLAS. Περιπτώσεις εφαρμογής τοπικών κανονισμών. Υποτιθέμενη μετατόπιση φορτίου και απόκλιση ευστάθειας. Η έννοια της όγκομετρικής και ανατρεπτικής ροπής. Μέσα για τον περιορισμό των όγκομετρικών ροπών, διαφράγματα, ασφάλιση, δεματοποίηση κλπ. Όγκομετρικό και πραγματικό κέντρο βάρους φορτίου. Εφαρμογή της «μελέτης σιτηρών». Συμπλήρωση έντυπου σιτηρών.

Φόρτωση ξυλείας. Ειδικές διατάξεις για τη γραμμική φορτώσεως ξυλείας, κώδικας ασφαλών πρακτικής για τη μεταφορά ξυλείας στο κατάστρωμα. Ίδιομορφίες και κινδύνους που παρουσιάζει η μεταφορά ξυλείας. Μονάδες μετρήσεως ξυλείας. Στοιβάκια και έγχυση ξυλείας. Προϋπολογισμός φορτώσεως ξυλείας.

Μεταφορά μεταλλευμάτων και συμπυκνωμάτων (ORE CONCENTRATES). Κίνδυνοι, ακατάλληλη κατανομή βάρους, ακατάλληλη ευστάθεια, μετατόπιση φορτίου, έκλυση τοξικών ατμών, αυτόθέρμανση. Όρισμοί, γωνία αναπαύσεως, συμπύκνωμα, περιεχόμενη υγρασία, σημείο ρευστοποιήσεως, επιτρεπόμενο έριο υγρασίας, κεκορεσμένο μέταλλευμα, μεταφορά υγρασίας («MOISTURE MIGRATION»). Προφυλάξεις σύμφωνα με τον κώδικα ασφαλών πρακτικής για χυμα φορτία. Μέγιστο επιτρεπόμενο φορτίο σε κάθε κύτος. Ειδικές διατάξεις για φορτία με γωνία αναπαύσεως μεγαλύτερη από 35° και ίση ή μικρότερη από 35°. Ειδικοί κίνδυνοι και προφυλάξεις για μεταφερόμενα συμπυκνώματα. Προσδιορισμός υγρασίας φορτίου, μέθοδοι δειγματοληψίας. Χρήση της συσκευής «SPEEDY MOISTURE TESTER» για τον προσδιορισμό του ποσοστού υγρασίας μεταλλευμάτων. Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στον πλοίαρχο, σχετικά καθήκοντα πλοιάρχου και προφυλάξεις που πρέπει να παίρνει. Ειδικές απαιτήσεις για απομένονσα ευστάθεια σε περίπτωση πιθανότητας μετατοπίσεως φορτίου.

Έπικινδυνα φορτία. Γενικά για τους κανόνες ταξινόμησης και μεταφοράς έπικινδύνων φορτίων σύμφωνα με το Διεθνή Ναυτικό Κώδικα Έπικινδύνων Φορτίων (INTERNATIONAL MARITIME DANGEROUS GOODS CODE I.M.D.G.C.). Προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται κατά τη διάρκεια της φορτοεκφορτώσεως και της μεταφοράς.

Φορτία που μεταφέρονται με ψύξη, κατηγορίες τους, συστήματα ψύξεως κυτών. Προετοιμασία κυτών για φόρτωση, σχετικά πιστοποιητικά. Παραλαβή φορτίου, τελείωμα φορτώσεως, φροντίδες κατά τη διάρκεια του ταξιδιού. Ενέργειες κατά τον κατάπλου και κατά την εκφόρτωση. Κίνδυνοι και προφυλάξεις.

Ίδιομορφίες, κίνδυνοι και προφυλάξεις κατά τη μεταφορά των πιο συνηθισμένων φορτίων όπως π.χ. γαιανθράκων, λιπασμάτων, παλιοσιδήρων κλπ.

Μεταφορά φορτίων σε έμπορευματοκιβώτια (CONTAINERS). Περιγραφή και ειδικά χαρακτηριστικά έμπορευματοκιβωτίων, διαστάσεις, πινακίδα έλέγχου ασφαλείας

(SAFETY) APPROVAL PLATE). Όρισμοί : RATING, TARE WEIGHT, MAXIMUM PERMISSIBLE PAYLOAD, ALLOWABLE STACKING WEIGHT FOR 1, 8g, RACKING TEST LOAD VALUE. Άρση, στοιβάσια, έγχυσιμός. Κύτη ειδικά διαμορφωμένα για ύποδοχη έμπορευματοκιβωτίων. Ίδιομορφίες που παρουσιάζει ή φόρτωση των συγχρόνων πλοίων τύπου LASH, SEABEE, OBO, RORO.

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΠΛΟΙΑΡΧΟΙ

ΜΑΘΗΜΑ : ΝΑΥΠΗΓΙΑ

ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ : Α' και Β'

ΕΞΑΜΗΝΟ Α'

ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ώρες διδασκαλίας : 2 την εβδομάδα

ΝΑΥΠΗΓΙΑ

Τι είναι ναυπήγηση και πού ναυπηγείται ένα πλοίο, στοιχειώδης περιγραφή ναυπηγείου. Λεπτομερής όνοματολογία μερών πλοίου - Διαστάσεις και χαρακτηριστικά του πλοίου - τύποι πλοίων από άποψη κατασκευής, καταμετρήσεως και ταξινόμησης. Λαμαρίνες, σιδηρογωνίες και γωνίες κάθετες, σταθμίδες, κοίλα τεμάχια, φυσική-συνθετική ξυλεία, πλαστικά, συνθετικά ασφαλοπαράγωγα, τσιμέντα και ειδικά επιχρίσματα, χρώματα, βερνίκια κλπ.

Γενικά για την άνωση των υλικών. Έννοια καμπτικών ροπών και δυνάμεων διατμήσεως, ροπή αντίστασεως, εφαρμοζόμενες μέθοδοι ύπολογισμού κοπώσεων, SAGGING και HOGGING WAVE, συσκευές ύπολογισμού κοπώσεων. Κοπώσεις του πλοίου και σύστημα κατασκευής του για την αντιμετώπιση της κάθε ομάδας κοπώσεων.

Διπύθμενα. Πλοίο άνοικτων διπυθμένων (OPEN FLOORS) και σκελετός διπύθμενου πλοίου, έσωτρόπιο. Πορεία με σχεδίαση. Πλοία με κυψελοειδείς πυθμένες, Τρόπια, σταθμίδες. Καταστροφώματα, ύποφράγματα, έξωτερικά παστροπία. Προφυλάξεις για την πρόσκρουση κυμάτων. Ύδροσυλλέκτες (σεντίνες) και πλευρικές δεξαμενές βάρους. Νομείς, αρίθμηση, απόσταση μεταξύ τους.

Μεσοζύγια, χρησιμότητα, διαίρεσή τους, τύποι τους. Χαλύβδινα καταστροφώματα : στεγανότητα, άντοχή, ανοίγματα. Ξύλινα καταστροφώματα : Στερέωση, ένδυνάμωση στηγανότητας, άντοχή. Κινούμενα καταστροφώματα. Χαλύβδινα με ξύλινη επένδυση, περιγραφή, κατασκευή. Φρακτές (ύδατοστεγείς-άεροστεγείς). Σκοπός.

Στόμια κυτών, γενικά. Ύψος. Άνθρωποθυρίδες, ζυγά στομιών, άκρα ζυγών, ύποδοχές, καλύμματα. Στεγανότητα και ασφαλιστικές διατάξεις. Διατάξεις ζυγών, ένδιάμενα ζυγά, «Μαρκάρισμα» ζυγών, καλυμμάτων.

Γενική διάταξη Λεβητοστάσιου - Μηχανοστάσιου.

Σχεδιαγράμματα λεβητοστάσιου.

Ένδυναμούμενα, διπύθμενά τους (νομείς και ζυγά, θυρίδες, διαφράγματα CASINGS).

Διπύθμενα διαφράγματα. Διπύθμενα που χρησιμοποιούνται σαν δεξαμενές πετρελαίου. Διπύθμενα για ύγρ άφορτία έλαίου ή σχετικά. Ειδικά επιχρίσματα για τη συντήρηση. Ειδικά μέσα (και υλικά) καθαρισμού. Ειδική προστασία σωληνώσεων.

COFFERDAMS. Στεγανά διαγράμματα δεξαμενών, μηχανοστασίου, λεβητοστασίου κλπ. Έξαιρετικά και καταμετρικά δεξαμενών (χρήση, μέγεθος, προστασία και κίνδυνος).

Πρωραία και πρυμναία δεξαμενή ζυγοσταθμίσεως. Γενική διάταξη, χρησιμότητα, ενίσχυση, συντήρηση. Διάφραγμα συγκρούσεως, ενίσχυσή του.

ΕΞΑΜΗΝΟ Β'

ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ώρες διδασκαλίας : 2 τήν εβδομάδα

ΝΑΥΠΗΓΙΑ

Έλεγχος βλαβών. Ενίσχυση διαφραγμάτων σε περίπτωση κατακλύσεως (υποστήλωση κλπ.) αντιμετώπιση ζημιών και βλαβών.

Στεγανοποίηση διαρροών.

Γενικά για τα ποδοστήματα.

Κοινό ηπδάλιο (SINGLE PLATE). Με διπλό περίβλημα. Κατασκευή. Υποδοχές (λεπτομερειακά).

Ζυγοσταθμισμένο ηπδάλιο. Σήραγγα άξονα, γενικά. Στεγανότητα, στεγανές θύρες (αναλυτικά).

Τελικός Άξονας - Στορέας - Έλικα.

Χρησιμότητα στορέα.

Ίστοι, κατηγορίες, μέγεθος και κατασκευή. Στερέωση, υποβάσταξη (STEEPPING), υποδοχή. Έδρα ιστού σε όροφη σήραγγος και υποφράγματος. Διαπέραση καταστρώματος. Στεγανοποίηση, κάρφωση. Εξάρτια. Στερέωση φορτωτήρων. Άνεμοδόχοι. Στόμια. Βάση, σωλήνας, κάλυψη και σύστημα άερισμού.

Μονώσεις, θερμομονωτικά υλικά. Μονώσεις κυττών και ψυκτικών θαλάμων. Κυκλοφορία άερα προστασίας μονώσεως.

Σωληνώσεις δεξαμενών και υδροσυλλεκτών. Γενικά. VALVE CHEST. Αναρρόφηση δεξαμενών. Στεγανοποίηση σωληνώσεων σε διαφράγματα. Σωληνώσεις άερα. Πλήρωση δεξαμενών. Σωλήνες μετρήσεως υδροσυλλεκτών. SCUPPERS και SANITARY VALVES. Αναρροφητικά επιστόμια. Αντλιοστάσια δεξαμενοπλοίων.

Γενικές γνώσεις για τις αιτίες που προκαλούν όξειδώσεις στα πλοία. Πρόληψη όξειδώσεως. Σύγχρονα συστήματα προστασίας.

Νηογνώμονες. Σκοπός και σπουδαιότητά τους. Διοικητικά όργανα νηογνώμωνων, επιθεωρητές κλπ. Κώδικες νηογνώμωνων. Κατάταξη πλοίου σε νηογνώμονες και σημασία τους. Διάκριση : Επιθεωρητών νηογνώμωνων και επιθεωρητών ασφαλιστών (UNDERWRITERS SURVEYORS).

Επιθεωρήσεις (SURVEYS). Περιοδικές, ειδικές (PERIODICAL, SPECIAL). Πρώτη περιοδική ειδική. Επιθεωρήσεις δεξαμενών, άγκυρών κλπ. (SUBSEQUENT SPECIAL). Δεκαετής. Επιθεωρήσεις επισκευών (SURVEY OF REPAIRS). Έτσια. Έκτακτη (OCCASIONAL)

Έλεγχος - Δοκιμές (TEST) για επιμήκυνση, τάση (TENSILE), κάμψη λαμαρινών, γωνιών, RIVET BARS, καρφώσεως χάλυβα, συγκολλήσεως υλικών γενικά, τρόποι έλέγχου.

Ναυπηγικά σχέδια. Σχέδια γενικής διατάξεως, μέσου νομέα, αναπτύγματος γάστρας, δικτύων. Ανάγνωση σχεδίου.

Σχεδίαση μερών πλοίου (σκαριφηματικά). Τρόπος έντοπισμού και άναφορής ζημιών στο σκάφος σε ναυπηγικά σχέδια.

Αντιστάσεις γενικά. Έργο προώσεως. Ίσχύ ρυμούλκησης. Έλικα, βήμα και απόδοση έλικας. Ολίσθηση. Ίσχύ άτράκτων. Ένδεικτική ισχύ. Πραγματική ισχύ προώσεως σε ίππους.

ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΠΛΟΙΑΡΧΟΙ
ΜΑΘΗΜΑ : ΝΑΥΤΙΚΕΣ
ΜΗΧΑΝΕΣ

ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ : Γ' και Δ'

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'

ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ώρες διδασκαλίας : 2 τήν εβδομάδα

ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ

Πίση, Κενό, Ειδικός όγκος, Ειδικό βάρος, Θερμική ενέργεια, Μηχανική Ένέργεια, Μηχανικό έργο. Ίσχύς-Θερμότητα. Θερμοκρασία, Ειδική Θερμότητα, Μηχανικό ισοδύναμο θερμότητας, Μονάδες μετρήσεως, άσκησης.

Υδρατμός. Σχηματισμός υδρατμού. Υγρός Ξηρός, Υπερθερμός Υδρατμός. Αίσθητη θερμότητα. Λανθάνουσα θερμότητα ατμοποίησης. Ολική θερμότητα υδρατμού, Κύκλος Ατμού σε ατμοκίνητο πλοίο.

Έγκατάσταση Μηχανοστάσιου. Σκαριφηματική διάταξη της έγκαταστάσεως Λεβητοστάσιου και Μηχανοστάσιου σε ένα στροβιλοκίνητο πλοίο. Σκαριφηματική διάταξη της έγκαταστάσεως μηχανοστασίου Νηξελοκίνητου πλοίου - Έπεξήγηση προορισμού κάθε μηχανήματος.

Ατμολέβητες. Λέβης και προορισμός. Τα βασικά μέρη σε ένα λέβητα. Ατμοθάλαμος. Υδροθάλαμος. Ατμογόνοι αύλοι, αύλοι κυκλοφορίας, Υπερθερμαντήρες, Οικονομητήρες, Έστια, Καυστήρες - Πώς λειτουργεί ένας λέβης - Καύσιμα των λεβήτων - Γενικά χαρακτηριστικά τους - Ποιές είναι οι προφυλάξεις αποθηκεύσεως - Πότε γίνεται καλή καύση - Καυσάεργια, αιτίες παραγωγής μαύρου ή λευκού καπνού από την καπνοδόχο - Κατάταξη ατμολεβήτων - Γενική περιγραφή Φλογαυλωτού λέβητα - Γενική περιγραφή υδραυλωτού λέβητα (BABCOCK WILCOX). Λέβης τύπου SCOTCH. Έξαρτήματα λεβήτων - Βοηθητικοί λέβητες (γενικά) - Χρόνος που χρειάζεται για δομική έτοιμασία λέβητα και ατμοπαραγωγή - Ποιοι οι κίνδυνοι βλαβών εάν ή ατμοπαραγωγή γίνει βιαστικά, έκρηξη λέβητα.

Παλινδρομική ατμομηχανή (περιληπτικά). Περιγραφή μιας μονοκύλινδρης ατμομηχανής. Κύλινδρος, πώμα, πυθμένας, έμβολο, βάντρο, στυπιοθλίπτρας, ζύγωμα. Εύθυντηρία, διωστήρας. Στρόφαλος, Ατμοκιβώτιο, Ατμοσύρτης, Έκκεντρο. Πώς λειτουργεί μια παλινδρομική ατμομηχανή - Πώς γίνεται ή αναστροφή σε μια παλινδρομική ατμομηχανή.

Πώς γίνεται ή αναστροφή της Μηχανής - Τι είναι άνω και κάτω Νεκρό σημείο - Τι είναι Ένδεικτική Ίπποδύναμη και τι πραγματική Ίπποδύναμη.

Ατμοστρόβιλοι. Τι είναι ατμοστρόβιλος - Τι είναι δράση και αντίδραση - Περιγραφή άπλου ατμοστρόβιλου - Στρο-

φεΐο - Κέλυφος - 'Ακροφύσια - πτερύγια (Σταθερά - Κινητά). Πώς λειτουργούν οι ατμοστροβίλοι. Κατάταξη ατμοστροβίλων - Στροβίλος Δράσεως - 'Αντιδράσεως - Πώς γίνεται ή αναστροφή (ανάποδα) του ατμοστροβίλου - Τι είναι ωστικός τριβέας - Τι είναι μειωτήρες στροφών - Πώς προετοιμάζεται ένας ατμοστροβίλος για απόπλου - Πώς απομονώνεται ένας ατμοστροβίλος μετά τον κατάπλου. Ποιές είναι οι πιθανότητες βλάβης του ατμοστροβίλου εάν δεν κρατηθούν τα χρονικά όρια προετοιμασίας απόπλου. Σύγκριση παλινδρομικής μηχανής και ατμοστροβίλου - Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ώρες Διδασκαλίας : 3 την εβδομάδα

ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ

Μηχανές έσωτερικής καύσεως. 'Απλή περιγραφή εξαρτημάτων. Τι είναι έγχυση, τι άντλία, έγχυτήρας, ρυθμιστής. Περιγραφή λειτουργίας τετράχρονης και δίχρονης μηχανής με υπερπλήρωση. Μηχανή με αντίθετα έμβολα τύπου DOXFORD. Καύσιμα MEK, βενζίνη, πετρέλαιο, Ντίζελ, βαρύ πετρέλαιο, τι χρειάζεται για την καύση καθ' ένος από αυτά στις Βενζινομηχανές και Πετρελαιομηχανές - Βενζίνη REGULAR και SUPER, αριθμός οκτανίων (ανάπτυξη άπλη) - Λόγοι που χρειάζεται στις προωστήριες μηχανές χρήση πετρελαίου Ντίζελ και βαριού πετρελαίου - 'Ισχύς MCR (MAXIMUM CONTINUOUS RATING) και MSR (MAXIMUM SERVICE RATING) - 'Ισχύς πρόσω και ανάποδα - Οικονομική λειτουργία τής μηχανής - Μετάδοση κινήσεως άμεση και έμμεση (με μειωτήρες) στις προωστήριες μηχανές - 'Αναπόδοση και στα δύο συστήματα F.P.P. (FIXED PITCH PROPELLER) και C.P.P. (CONTROLABLE PITCH PROPELLER) - Χρόνος αναστροφής.

Σύγκριση MEK με ατμοστροβίλο. Τι είναι έπιθεώρηση LLOYD, (συνέχης, τετραετής, MASTER LIST) τι έλέγχεται, σε ποιά χρονικά διαστήματα, σε τί άποσκοπεί αυτή.

'Αεριοστροβίλοι. 'Ανάπτυξη μερών και τρόπου λειτουργίας ένος άεριοστροβίλου άνοιχτού κύκλου - Τι πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα έχει - γιατί δέν είναι διαδεδομένη ακόμα ή χρήση τους στο 'Εμπορικό Ναυτικό.

Μηχανήματα καταστρώματος. 'Ονοματολογία, χρήση και σκοπός των μηχανημάτων καταστρώματος (βχρούλα, έργάτες κ.λπ.). Μηχανήματα 'Ασφαλείας (DAMAGE CONTROL) έλέγχου βλαβών. Μηχανήματα πηδαλίου - Φορητές άντλίες.

Βοηθητικά μηχανήματα Μηχανοστάσιου (περιληπτικά). 'Ηλεκτρομηχανές, γεννήτρια ανάγκης, βραστήρας, άντλία βοηθητικό ψυγείο, άποστακτήρες, προθερμαντήρες κ.λπ.

Καταναλώσεις: α) 'Ορισμός και τιμές τής ειδικής για κάθε έπλο και ώρα καταναλώσεως, β) Σχέση καταναλώσεως με την ισχύ των μηχανών, τον χρόνο και την ταχύτητα του πλοίου, γ) 'Ασκήσεις και προβλήματα.

Καύσιμα και Λιπαντικά (περιληπτικά). Χαρακτηριστικά, ιξώδες, μονάδες μετρήσεως ιξώδους, σημείο ροής, σημείο κατακαθήσεως, σημείο αναφλέξεως, σημείο καύσεως.

Ψυκτικές έγκαταστάσεις. Ψυκτικοί φορείς. Σύστημα άτμοποίησης με συμπύεση. 'Αλμα, ψυχρού άέρα. Ψύξη με έκτόνωση. Μόνωση. Θερμοκρασίες άποθήκης τροφίμων.

Στοιχεία έλέγχου - Τύποι. 'Ορολογία έλέγχου. Σύστημα έλέγχου άνοιχτού και κλειστού βρόχου. 'Ελεγχος τηλεχειρισμού. 'Ενέργειες ρυθμιστού. Τύποι ρυθμιστών.

Συστήματα έλέγχου - 'Οργανα. Τηλεκίνηση μηχανών από τη γέφυρα. 'Ελεγχος φορτίου. Ρυθμιστής βαλβίδων. Καταχώρηση πληροφοριών. Μετρητής δεξαμενών τύπου WHES-SOE. 'Οργανα καταμετρήσεως θερμοκρασιών. Σύστημα έντοπισμού έστίας πυρκαϊάς. 'Ελεγχος παρουσίας διοξειδίου του άνθρακα. 'Εξισορροπητής. Τηλέγραφος.

'Εργαστηριακές άσκήσεις σε συστήματα αυτομάτου έλέγχου.

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ :

ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ :

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ : Α' και Β'

ΕΞΑΜΗΝΟ Α'

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ώρες διδασκαλίας : 4 την εβδομάδα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'.

1. Γενικές άρχές Δικαίου :

Εισαγωγή, 'Εννοια, διάκριση δικαίου, πηγές δικαίου, έθιμο, νόμος, διάταγμα, έγκύκλιος, χρονικά όρια του νόμου, έρμηνεία κανόνων δικαίου.

2. Γενικά περί δικαιωμάτων :

'Εννοια και διάκριση δικαιώματος, κτήση, προσβολή και προστασία δικαιωμάτων, παραγραφή. 'Υποκείμενο δικαιωμάτων, Φυσικά - Νομικά πρόσωπα.

3. Γενικά περί ένοχών :

'Εννοια ένοχής, Πηγές και δικηρίσεις ένοχών.

4. Γενικά περί δικαιοπραξιών :

'Εννοια, είδη δικαιοπραξιών, Συμβάσεις, Λύσεις Συμβάσεων, Προϋποθέσεις δικαιοπραξιών, 'Αντιπροσώπευση, Αίρεση, Προθεσμία.

5. Γενικά περί άδικημάτων :

Παϊσμα, άδικη και καταλογιστή πράξη. 'Αδίκημα, Ποινικά και άστικά άδικήματα.

6. Γενικά περί δικαστηρίων :

Διαιρέσή τους. Πολιτικά, Ποινικά, Διοικητικά Δικαστήρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'.

7. Γενικά περί έμπορικων πράξεων και έμπόρων :

Περί 'Εμπορίας

8. Γενικά περί 'Εταιρειών :

'Ανώνυμη, 'Ομόρρυθμη, 'Ετερόρρυθμη 'Εταιρεία, 'Εταιρεία Περιορισμένης Εύθύνης, Σύνθετες μορφές Ναυτιλιακών 'Επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

9. Ένοια καὶ πηγὲς Ναυτικοῦ Δικαίου :
- Έννοιες περὶ Ναυτικοῦ Δικαίου - Περὶ πλοίων.
10. Διάρθρωση Ναυτικοῦ Δικαίου :
- Διάρθρωση Ναυτικοῦ Δικαίου - Κώδικες Ναυτικοῦ Δικαίου.
11. Περὶ πλοίου - Νομικὴ ἔννοιά του :
- Έμπορικὰ πλοῖα καὶ κατηγορίες πλοίων. Πλωτὰ ναυπηγήματα.
12. Καταμέτρηση πλοίων :
- Χωρητικότητα - κανόνες καταμετρήσεως, ἐκδιδόμενα πιστοποιητικά.
13. Νηολόγηση πλοίων :
- Νηολόγιο, νηολόγος. Σημασία νηολογήσεως, λιμένας νηολογήσεως, διάκριση νηολογίων, μεταγραφή - διαγραφή. Νηολόγηση ναυπηγούμενου σκάφους, βιβλία καταχωρήσεων.
14. Έθνικότητα πλοίου :
- Άναγνώριση πλοίου ὡς Έλληνικοῦ. Άπώλεια ἔθνικότητος. Έγγραφα ἔθνικότητος, σημασία του. Προσωρινὸ ἔγγραφο ἔθνικότητος.
15. Χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα πλοίου :
16. Άσφάλεια πλοίων :
- Έπιθεώρηση Έμπορικῶν Πλοίων. Εἶδη ἐπιθεωρήσεων, χρόνος ἐνέργειάς των, πρωτόκολλο ἐπιθεωρήσεως. Σχετικὸί Κανονισμοί. Νηογνώμονες, ὑποχρεώσεις πλοιοκτητῶν, πρακτόρων, πλοιάρχων, κυρώσεις.
17. Διεθνεῖς Συμβάσεις :
- Δ.Σ. περὶ γραμμῆς φορτώσεως, Δ.Σ. περὶ ἀσφαλείας ἀνθρώπινης ζωῆς στὴ θάλασσα. Σκοπὸς τους. Κύριες διατάξεις, ἐκδιδόμενα πιστοποιητικά, ἰσχύ τους διεθνῶς, ὑποχρεώσεις πλοιάρχου. Διεθνὴς σύμβαση περὶ τηλεπικοινωνιῶν, σημασία της, κύριες διατάξεις. Διεθνὴς Κώδικας Σημάτων IMCO (συνοπτικά).
18. Ναυτιλιακὰ ἔγγραφα τοῦ πλοίου :
- Έμερολόγιο πλοίου, τρόπος τηρήσεως, ὑποχρεώσεις πλοιάρχου, σημασία ἡμερολογίου. Ναυτολόγιο, σκοπὸς, χρησιμότητά του.
19. Ναυτικὸ Ἀτύχημα. Διαδικασία Διοικητικοῦ ἐλέγχου Σκοπὸς ἐλέγχου. Προανάκριση. Τακτικὴ Ἀνάκριση. Ἰσχύ γνωμοδοτήσεων.

ΕΞΑΜΗΝΟ Β'.

ΓΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ώρες Διδασκαλίας : 2 τὴν ἐβδομάδα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

20. Ναυτικὴ Ἀπογραφή :

Διάρθρωση, προσόντα, ναυτικά φυλλάδια.

21. Ναυτικὴ Ἑκπαίδευση :

Ἐπιλογή καὶ ἐκπαίδευση ναυτικῶν - Σχολές.

22. Ἀποδεικτικὰ Ναυτικῆς ἱκανότητος :

23. Σύνθεση προσωπικοῦ πλοίων :

Πῶς καθορίζεται αὐτή. Ἀντικανονικὴ καὶ ἐλλειπὴς σύνθεση, σχετικὲς ὑποχρεώσεις λιμενικῆς ἀρχῆς, πλοιάρχου καὶ πλοιοκτήτου.

24. Κανονισμοὶ Ἑσωτερικῆς Ὑπηρεσίας πλοίων :

Ἱεραρχία - ὀργάνωση ἑσωτερικῆς Ὑπηρεσίας στὰ Ἑλληνικὰ Ἐμπορικὰ πλοῖα. Καθήκοντα πλοιάρχου. Καθήκοντα Ἀξιῶν, πληρώματος.

25. Περὶ Πλοιάρχου :

Εὐθύνες καὶ βασικὲς ὑποχρεώσεις του, εἰδικὰ δικαιώματα πλοιάρχου γιὰ ἀντιμετώπιση ἐκτάκτων ἀναγκῶν στὴ διάρκεια τοῦ πλοῦ. Ἐκθεση πλοιάρχου σὲ περιπτώσεις ἐκτάκτων συμβάντων. Καθήκοντα πλοιάρχου ὡς Δημοσίου Λειτουργοῦ. Σχέση πλοιάρχου μὲ τὴς Ἀρχές στὴν ἡμεδαπὴ καὶ ἀλλοδαπή.

26. Σύμβαση Ναυτολογήσεως :

Κατάρτιση, στοιχεῖα, διάρκειαι, ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα ναυτικοῦ σχετικὰ μὲ τὴ σύμβαση ναυτολογήσεως.

27. Συλλογικὲς Συμβάσεις :

Κατάρτιση, ἰσχύ, κυρώσεις. Θέματα ρυθμιζόμενα μὲ συλλογικὲς συμβάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'.

28. Διοίκηση Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ :

Ἐπουργεῖο Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ὑπηρεσίες του. Λιμενικὸ Σῶμα. Προέλευση στελεχῶν Λ.Σ.

29. Λιμενικὲς Ἀρχές :

Ἑσωτερικοῦ - Ἐξωτερικοῦ. Ἀρμοδιότητές τους. Ἀστυνομικὲς διατάξεις λιμένων, σκοπὸς τους, κυρώσεις.

30. Πλοηγικὴ Ὑπηρεσία :

Πλοηγοί, πρόσληψη πλοηγῶν, σχέση πλοηγοῦ - πλοιάρχου, πλοηγικὰ δικαιώματα.

31. Βασικὲς ἔννοιες περὶ Ποινικοῦ καὶ Πειθαρχικοῦ Δικαίου Ε.Ν.:

Διάκριση μεταξὺ ναυτικῶν ἀδικημάτων καὶ ναυτικῶν παραπτωμάτων. Δικαιοδοσία πλοιάρχου καὶ λιμενικῶν ἀρχῶν.

32. Προστασία θαλασσίου περιβάλλοντος :

Νομοθεσία, σκοπὸς, ὑποχρεώσεις πλοιάρχων - πλοιοκτητῶν. Προβλεπόμενα προληπτικὰ καὶ κατὰστατικά μέτρα. Μέτρα στὴν ἀλλοδαπή. Κυρώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'.

33. Ὑγειονομικὴ Νομοθεσία :

Όρισμοί, Ὑγειονομικὴ πιστοποίηση. Ἐξομολόγηση πλοιάρχου. Ὑγειονομικὴ διάρθρωση πλοίων, ἐλευθεροκοινωνία, κάθαρση.

34. Περί Τελωνείων :

Τελωνειακή Ἰπηρεσία, τελωνειακὲς παραβάσεις συνοπτικά.

35. Διατυπώσεις κατὰ τὴν εἴσοδο καὶ ἐξοδο τοῦ πλοίου στοὺς λιμένες.

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΠΛΟΙΑΡΧΟΙ
ΜΑΘΗΜΑ : ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ
ΣΧΕΣΕΙΣ

ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ : Γ'

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΠΛΟΙΑΡΧΟΙ
ΜΑΘΗΜΑ : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ : Δ'

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'

ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ὡρες Διδασκαλίας : 4 τὴν ἐβδομάδα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (περιληπτικά)

Ὅρισμός καὶ ἔννοια τῆς οἰκονομίας. Διαίρεση σὲ κατηγορίες καὶ ἀντικείμενο κάθε κατηγορίας. Ἀγαθὰ. Ἐννοια καὶ διακρίσεις τους. Παραγωγή καὶ συντελεστὲς τῆς παραγωγῆς. Ἡ ἐργασία καὶ τὸ κεφάλαιο. Ἡ ἔννοια τοῦ κέρδους. Οἰκονομικὲς μονάδες. Ἐννοια, Διακρίσεις οἰκονομικῶν μονάδων. Ἐπιχείρηση. Εἶδε ἐπιχειρήσεων. Περί προσφορᾶς καὶ ζήτησεως. Περί ἀξίας, χρήματος, τιμῆς. Χαρτονόμισμα. Συνάλλαγμα. Εἶδη συναλλάγματος. Περί ἰσοζυγίου πληρωμῶν. Εἶδη αὐτοῦ. Περί ἐμπορίου. Διαίρεση καὶ σημασία.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ :

Οἱ θαλάσσιες μεταφορές. Σπουδαιότητα. Σύγχρονες τάσεις θαλάσσιου ἐμπορίου. Φορτὰ πρὸς διακινούνται ἀπὸ τὴ θάλασσα. Κύριες ὁδοὶ θαλασσίων μεταφορῶν.

Κύριες διακρίσεις τομῶν θαλασσίων μεταφορῶν. Ἐλεύθερα φορτηγά, πλοῖα τακτικῶν γραμμῶν, δεξαμενόπλοια, ἐπιβατηγά, λοιπὰ εἰδικὰ πλοῖα.

Ὁ τομέας τῶν ἐλευθέρων φορτηγῶν πλοίων. Χαρακτηριστικὰ ἐκμεταλλεύσεως. Παγκόσμια ναυλαγορά. Διαμόρφωση ναύλων. Προσαρμογὴ πρὸς τὶς σύγχρονες ἀνάγκες. Σύγχρονοι τύποι.

Ὁ τομέας τῶν πλοίων τακτικῶν γραμμῶν. Χαρακτηριστικὰ ἐκμεταλλεύσεως. Ὁργάνωση καὶ διασκέψεις. Ναῦλοι. Προσαρμογὴ πρὸς τὶς σύγχρονες ἀνάγκες. Σύγχρονοι τύποι.

Ὁ τομέας τῶν δεξαμενόπλοιων. Χαρακτηριστικὰ ἐκμεταλλεύσεως. Ἡ παγκόσμια ναυλαγορά. Διαμόρφωση ναύλων. Πλοῖα διπλῆς καὶ πολλαπλῆς χρήσεως. Ὑγραριοφόρα καὶ πλοῖα χημικῶν προϊόντων.

Ὁ τομέας τῶν ἐπιβατηγῶν. Χαρακτηριστικὰ ἐκμεταλλεύσεως. Ὑπερωκεάνεια. Ἀεροπορικά. Ὁ συναγωνισμὸς τῶν μεταφορικῶν μέσων. Ὁχηματογωγή. Περιγηγητικά.

Τὸ κόστος ἐκμεταλλεύσεως. Δαπάνες ἐκμεταλλεύσεως.

Ἡ θέση τοῦ Ἑλληνικοῦ πλοίου. Ὁ σύγχρονος ἐμπορικὸς στόλος τῆς Ἑλλάδος. Σύνοψη. Ἡλικία. Συναγωνιστικότητα. Παράγοντες πρὸς τὴν ἐπηρεάζουν. Οἱ ξένες σημαίες.

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'
ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
Ὡρες Διδασκαλίας : 2 τὴν ἐβδομάδα
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Εἰσαγωγή :

Ἡ ἔννοια τῶν Ἀνθρωπίνων Σχέσεων.

Ὅρισμός : Ἀνθρώπινες Σχέσεις εἶναι ἓνα συστηματικὸ καὶ ἀναπτυσσόμενο σύνολο γνώσεων πρὸς ἀποβλέπει στὴν ἐρμηνεία τῆς συμπεριφορᾶς τῶν ἀτόμων στὴν ἐργασία.

Ἀνθρώπινες Σχέσεις καὶ Ἐπιστῆμες τῆς Συμπεριφορᾶς.

Ἡ ἐξέλιξη τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων ἱστορικὰ (TAYLOR-ELTON-MA'IO).

Ἡ σημασία τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων στοὺς ὁργανισμοὺς, ἐπιχειρήσεις καὶ ὑπηρεσίες.

MANAGEMENT, Μία γενικὴ εἰσαγωγή :

Οἱ ὅροι : Διοίκηση, MANAGEMENT.

Τὰ καθήκοντα τοῦ MANAGER-Ἐπιδεξιότητες (Τεχνικές, Ἀνθρώπινες, Ἀντιληπτικές).

Διεύθυνση καὶ Ἡγεσία :

Ὁ διοικῶν : ὑπόβιβρο, προσωπικότητα, ρόλος.

Τὸ ταλέντο τοῦ διοικοῦντος καὶ ἡ προσωπικότητά του.

Ἡγεσία : Ἀντομία τῆς ἡγεσίας, Θεωρία (X) καὶ (Y), τύπος ἡγεσίας καὶ προβλήματα ἡγεσίας καὶ ἀνθρωπίνων σχέσεων.

Ἰποκίνηση (MOTIVATION) καὶ Συμπεριφορὰ :

Ἡ θεωρία τῆς ἀνθρώπινης συμπεριφορᾶς (MASLOW).

Ἰποκίνηση καὶ αὐξημένη παραγωγικότητα.

Ἰποκίνηση : Παράγοντες ὑγιεινῆς καὶ παράγοντες κινήτρων (HERJBERG).

Ἐπικοινωνία :

Εἰσαγωγή. Ἀρχὲς ἐπικοινωνίας.

Ἐπικοινωνία καὶ παραγωγικότητα.

Βασικοὶ ψυχολογικοὶ παράγοντες πρὸς ἐπηρεάζουν τὴν ἐπικοινωνία.

Ἐμπόδια στὴν ἐπικοινωνία.

Συμμετοχὴ καὶ Δυναμικὴ τῆς ὁμάδας :

Ἰπόδειγμα ἀνθρωπίνων σχέσεων καὶ ὑπόδειγμα ἀνθρωπίνων πόρων.

Συμμετοχὴ ὑφισταμένων στὴ διοικητικὴ λήψη ἀποφάσεων.

Ἀτομο καὶ ὁμάδα.

Ὁ ρόλος καὶ ἡ λειτουργία τῆς ὁμάδας.

Ἡ ἀλλαγὴ στοὺς ὁργανισμοὺς, ἐπιχειρήσεις καὶ ὑπηρεσίες : Τὸ πρόβλημα τῆς ἀντιστάσεως στὶς ἀλλαγές, ἀνάλυση τῆς ἀντιστάσεως καὶ πρόληψή της.

Τρόπος ἐπιτυχίας ἀλλαγῆς στοὺς ἀνθρώπους.

Δεξιότητες σ' Ἀνθρώπινες Σχέσεις καὶ Παραγωγικότητα : «EMPATHY» : ἡ μεγαλύτερη ἀνάγκη στὸ MANAGEMENT.

Μελέτη αὐτοῦ πρὸς τῆς μελέτης τῶν ἄλλων.

Καλύτερη χρησιμοποίηση τῶν δεξιοτήτων μὲ τὸν κατὰ-
λληλο σχεδιασμό τοῦ ἔργου.

ΒΛΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΠΛΟΙΑΡΧΟΙ
ΜΑΘΗΜΑ : ΑΓΓΛΙΚΑ
ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ : Α', Β', Γ' καὶ Δ'

ΓΕΝΙΚΑ

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς διδασκαλίας νὰ ἐπιδιώκεται ὅσο
κὺτὸ εἶναι δυνατό-ῇ χρῆσις τῆς Ἀγγλικῆς γιὰ τὴ συνεννόησιν
μεταξὺ Καθηγητοῦ καὶ σπουδαστῶν. Σὲ κάθε εὐκαιρία-
ἀσκήσεις, παραδείγματα κ.λπ.-ὁ Καθηγητὴς νὰ χρησιμο-
ποιεῖ τὸ ναυτικὸ λεξιλόγιον τοῦ I.M.C.O., STANDARD
MARINE NAVIGATIONAL VOCABULARY.

ΓΛΩΤΤΟΛΟΓΙΑ : ΑΓΓΛΙΚΑ

Ἔτη Διδασκαλίας : 6 τὴν ἐβδομάδα

- Ἀλφάβητο.
- Κανόνες προφορᾶς φωνηέντων καὶ φθόγγων.
- Ἄρθρο ὀριστικὸ καὶ ἀόριστο.
- Χρήσις τῶν ἄρθρων.
- Κανόνες παραλείψεως τοῦ ἄρθρου.
- Οὐσιαστικά.
- Εἴδη οὐσιαστικῶν.
- Κανόνες σχηματισμοῦ πληθυντικοῦ.
- Ὀμαλοὶ καὶ ἀνώμαλοι πληθυντικοί.
- Ἐπίθετα.
- Παραθετικά ἐπιθέτων.
- Κανόνες παραθετικῶν καὶ συγκρίσεων.
- Ὅλα τὰ εἴδη τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ χρῆσις τους.
- Κανόνες παραλείψεως τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας.
- Σύνταξις προθέσεων καὶ ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας.
- Ἀριθμητικά.
- Ὄνοματολογία κλασμάτων, δεκαδικῶν ἀριθμῶν, ἀρι-
θμῶν τηλεφώνου κ.λπ.
- Κανόνες σχηματισμοῦ τακτικῶν ἀριθμητικῶν καὶ
χρῆσις τους.
- Κλίσις χρόνων καὶ ἐγκλίσεων.
- Παθητικὸ ρῆμα καὶ κανόνες χρήσεώς του.
- Αὐτοπαθὲς ρῆμα καὶ κανόνες.
- Σειρὰ μαθημάτων μὲ πολλὰ παραδείγματα γιὰ τὴν
τέλειαν κατανόησιν τῆς χρήσεως τῶν χρόνων τοῦ
ρῆματος.
- Κείμενο Ἀγγλικὸ μὲ ἐφαρμογὰς τῶν κανόνων γραμ-
ματικῆς καὶ μετάφρασις Ἑλληνικῶν ἀπλῶν θεμάτων
στὰ ἀντίστοιχα Ἀγγλικά.

ΕΞΑΜΗΝΟ Β'

Ἔτη Διδασκαλίας : 6 τὴν ἐβδομάδα

Συνέχιση Ἀγγλικῶν κειμένων μὲ ἐφαρμογὰς τῶν κανό-
νων γραμματικῆς.

Εἰσαγωγή σὲ τεχνικὰ κείμενα καὶ διδασκαλία ὅρων φυ-
σικῆς, μαθηματικῶν, ναυτικῶν.

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'

Ἔτη Διδασκαλίας : 6 τὴν ἐβδομάδα

Μετάφρασις ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ
ἀντίστροφα ναυτικῶν κειμένων.

Διδασκαλία κανόνων ἀλληλογραφίας ἐπίσημης καὶ ἰδιω-
τικῆς.

Τὸ μάθημα διεξάγεται στὴν Ἀγγλικὴ μὲ παρεμβολὴ τῆς
Ἑλληνικῆς γιὰ τὴν διευκρίνησιν ἑννοιῶν καὶ γλωσσικῶν
ἰδιοτροπιῶν.

Ἀφηγήσεις καὶ διάλογοι.

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'

Ἔτη Διδασκαλίας : 6 τὴν ἐβδομάδα

Τὸ μάθημα διεξάγεται στὴν Ἀγγλικὴ μὲ παρεμβολὴ τῆς
Ἑλληνικῆς γιὰ διευκρινίσεις μόνον ὅταν εἶναι ἀπαραίτητο.

Πλήρης διδασκαλία μὲ ἐπεξηγήσεις τοῦ ναυτικοῦ λεξι-
λογίου τοῦ IMCO, STANDARD MARINE NAVIGA-
TIONAL VOCABULARY μὲ παράλληλη ἀκρόασις τῆς
ὁμώνυμης μαγνητοταινίας ἐκδόσεως B.B.C. Μικρὰ κείμενα
περὶ κυβερνήσεως ναυτικῶν ὁδῶν καὶ ὁρολογία τοῦ περιεχο-
μένου τῶν SAILING DIRECTIONS τοῦ Βρετανικοῦ
Ναυτοῦ.

ΒΛΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ : ΑΝΩΤΕΡΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΠΛΟΙΑΡΧΟΙ
ΜΑΘΗΜΑ : ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ : Β' καὶ Γ'

ΕΞΑΜΗΝΟ Β'

ΓΛΩΤΤΟΛΟΓΙΑ

Ἔτη Διδασκαλίας : 1 τὴν ἐβδομάδα

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ :

Ἐριστικὸ σύστημα. Σκελετὸς κεφαλῆς, κορμοῦ, ἄνω
καὶ κάτω ἄκρων, ἀρθρώσεις.

Μυϊκὸ σύστημα.

Κυκλοφορικὸ σύστημα, αἱμοφόρο καὶ λεμφικό σύ-
στημα, Αἷμα καὶ συστατικά του. Γενικὴ κίνησίν του (κυ-
κλοφορία).

Ἀναπνευστικὸ σύστημα καὶ ὄργανά του. Ἀερόφοροι ὁδοί,
πνεύμονες καὶ φυσιολογία τῆς ἀναπνοῆς.

Πεπτικὸ σύστημα καὶ ὄργανά του. Πεπτικὸς σωλήνας καὶ
πεπτικοὶ ἀδένες (φυσιολογία πέψεως).

Οὐροποιητικὸ σύστημα καὶ ὄργανά του. Νεφροὶ καὶ ση-
μασίαι τους.

Σύστημα ἐνδοκρινῶν ἀδένων. Ὁρμόνες.

Νευρικὸ σύστημα. Ἐγκεφαλονωτιαῖο-Αὐτόνομο (συμπα-
θητικὸ καὶ παρασυμπαθητικὸ). Νεῦρα κινητικὰ, αἰσθητι-
κα καὶ μικτά.

Δέρμα. Αἰσθητήριον ἀφῆς.

Αἰσθητήριον ὁράσεως : Ὀφθαλμὸς καὶ κύρια τμήματά του.

Αἰσθητήριον ἀκοῆς. Ὑποφάρυγγος καὶ ὤτος.

Αἰσθητήρια ὁσφύσεως καὶ γεύσεως.

ΝΑΥΤΙΚΗ ΓΥΓΙΝΗ :

Ἰγίειν τῶν πλοίων. Ἀερισμός, φωτισμός, θερμοκρασία,
ἀπορριμματα. Μυοκτονία καὶ ἐντομοκτονία στὸ πλοῖο (λη-
πτέα μέτρα). Προφυλάξεις ἐπιβαίνοντων. Πιστοποιητικά -
Μυοκτονίας.

Ἰγίειν διαμερισμάτων πλοίων. Ἀποθήκες τροφίμων καὶ
ὕδατος. Ὑγιεινὴ. Δεξιότητες νεοῦ καὶ καυσίμων. Χώροι
ἐνδιαιτήσεως. Μαγειρεία. Νιπτήρες καὶ λουτρά. Ἀποχω-

ρητήρια. Μηχανοστάσιο καὶ καπνοδόχοι. Κύτη καὶ κλειστοὶ χώροι, προφυλάξεις κατὰ τὶς ἐργασίες.

Ἵγιεινὴ ταξιδίων. Ταξίδια σὲ τροπικὲς καὶ ἀρκτικὲς περιοχές. Μέτρα ποὺ πρέπει νὰ λαμβάνονται κατὰ τὶς μεταφορὲς μεγάλου πλήθους ἀτόμων.

Στοιχεῖα ἀτομικῆς ὑγιεινῆς. Ἀτομικὴ καθαριότητα. Ἐνδυμασίες, πόσιμο νερό, διατροφή. Ἀσκήσεις, ἀνάπαυση καὶ ὕπνος, ἀϋπνία.

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Γενικὰ γιὰ τὶς πρῶτες βοήθειες.

Σκοπὸς καὶ γενικὲς ἀρχές τους. Αἵτηση ἱατρικῶν βοηθειῶν μὲ τὸν ἀσύρματο.

Ἐκτέλεση ἐνέσεων. Ἐνέσεις ὑποδόριες, ἐνδομυϊκὲς καὶ ἐνδοφλέβιες.

Πλύση στομάχου.

Πρῶτες βοήθειες τραυμάτων καὶ βλαβῶν ποὺ ὀφείλονται σὲ ἐξωτερικὰ αἷτια.

Καταπληξία (σόκ).

Τραύματα καὶ θλάσεις. Τραύματα ἰδιαιτέρων χωρῶν τοῦ σώματος (κεφαλῆς, θώρακος, κοιλίας), ἀγωγή τῶν τραυμάτων. Ἐπίδεση, κυλινδρικοὶ καὶ τριγωνικοὶ ἐπίδεσμοι. Ταινίες λευκοπλάστου.

Αἱμορραγίες. Τριχοειδὲς αἱμορραγία. Ἐκχύμωση. Ἐσωτερικὴ αἱμορραγία. Πρῶτες βοήθειες σὲ αἱμορραγίας. Ρινορραγία καὶ ἀντιμετώπισή της.

Κατάγματα. Χαρακτηριστικὰ συμπτώματά τους. Ἀντιμετώπιση κατάγματος. Πρῶτες βοήθειες, μεταφορὰ τραυματία, περιποίηση κατάγματος.

Κακώσεις τῶν ἀρθρώσεων. Ἐξάρθρωμα, χαρακτηριστικὰ συμπτώματά του καὶ πρῶτες βοήθειες γι' αὐτό. «Καθ' ἑξίν» ἐξάρθρωματα καὶ ἀνάταξή τους. Διάστρεμμα. Χαρακτηριστικὰ συμπτώματά του καὶ πρῶτες βοήθειες γι' αὐτό.

Ἀσφυξία καὶ πνιγμός. Αἷτια ποὺ προκαλοῦν τὴν ἀσφυξία. Τεχνητὴ ἀναπνοή. Ἐκπαίδευση ὥστε νὰ εἶναι σὲ θέση ὁ μαθητὴς νὰ τὴν ἐφαρμόσῃ σὲ περίπτωσιν ἀνάγκης.

Ἐγκαύματα. Αἷτια ποὺ τὰ προκαλοῦν, βαθμοὶ τους. Πρῶτες βοήθειες γι' αὐτὰ καὶ μετέπειτα περιποίησή τους. Ἐγκαύματα ἀπὸ χημικὲς οὐσίες. Μετέπειτα ἀγωγή ἐγκαυμάτων.

Βλάβες ἀπὸ τὴν αὐξηση τῆς θερμοκρασίας. Ἐπώδυνες μυϊκὲς συσπάσεις. Ἐξάντληση ἀπὸ θερμότητα, θερμοπληξία, Ἠλίωση.

Βλάβες ἀπὸ ψύξη, χεῖμετλα, κρυοπαγήματα, βλάβες ἀπὸ παραμονὴ μέσα στὸ νερό.

Ἠλεκτροπληξίες. Ἀναγκαῖες ἄμεσες πρῶτες βοήθειες. Μετέπειτα ἀγωγή τους. Ἄμεση ἐφαρμογὴ τεχνητῆς ἀναπνοῆς.

Φωτοπληξία, χαρακτηριστικὰ συμπτώματά της. Πρῶτες βοήθειες γι' αὐτήν.

Δηλητηριάσεις. Διάκρισή τους ἀνάλογα μὲ τὸ αἷτιο ποὺ τὴν προκάλεσε, πρῶτες βοήθειες. Μετέπειτα ἀγωγή τους. Ἀπομάκρυνση τοῦ δηλητηρίου.

Πλύση στομάχου. Πρόκληση ἐμέτου. Δαγκώματα δηλητηριωδῶν χερσαίων ζώων.

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'.

ΓΙΑΝ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ὡρες Διδασκαλίας : 1 τὴν ἐβδομάδα

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ

Ναυτία καὶ νόσος τῆς ἀποβιβάσεως.

Νόσοι ποὺ προσβάλλουν τοὺς δῦτες. Διαταραχὲς κατὰ τὴν κατάδυση καὶ ἀνάδυση. Προφυλάξεις γι' αὐτὲς καὶ μέθοδοι ἀντιμετωπίσεώς τους.

Δηλητηριώδη θαλάσσια ζῶα. Μέδουσες, κοράλια, ἐχινόδερμα, μαλάκια, θυές, σελάχια, θαλάσσια φίδια. Συμπτώματά τους καὶ πρῶτες βοήθειες γι' αὐτά.

Πρῶτες βοήθειες σὲ περιπτώσεις ναυαγίου. Μέτρα κατὰ τὴν ἐγκυτάλειψη τοῦ σκάφους. Μέτρα ἐντὸς τῶν σωσιβίων λέμβων. Τροφὲς καὶ νερὸ ναυαγοσωστικῶν μέσων. Ἀντιμετώπιση ἐλλείψεως τροφῶν καὶ ὕδατος. Πρῶτες βοήθειες σὲ ναυαγούς.

Λιποθυμία, αἷτια ποὺ τὴν προκαλοῦν καὶ ἀντιμετώπισή της κατὰ τὶς διάφορες περιπτώσεις.

Πυρετός, μέθοδοι καταβιβάσεώς του, περιπτώσεις ὑψηλοῦ πυρετοῦ.

Ἀλλεργία. Αἷτια ποὺ τὴν προκαλοῦν. Ὁρονοσία. Ἀλλεργικὲς ἐκδηλώσεις σὲ φάρμακα. Ἀλλεργικὸ βρογχικὸ ἄσθμα καὶ ἀντιμετώπισή του.

Ἐμετός. Αἷτια ποὺ τὸν προκαλοῦν καὶ γενικὲς παρατηρήσεις γιὰ τὸν κατὰ τὸ δυνατό προσδιορισμό τους. Πρῶτες βοήθειες.

Διάρροια.

Αἰμόπτυση. Αἱματέμεση. Αἱματουρία, αἷμα στὰ κόπρανα. Πρόχειρη ἀντιμετώπισή τους στὰ πλοῖα.

Πόνοι κοιλιάς. Αἷτια ποὺ τοὺς προκαλοῦν, χαρακτήρας καὶ ἐντόπιση τοῦ πόνου. Δυνατότητες διαγνώσεως τοῦ αἰτίου τους καὶ ἀντιμετώπισή τους στὰ πλοῖα.

Ψυχικὲς παθήσεις καὶ ἐπιληψίες. Γενικὲς ὁδηγίες γι' αὐτὲς.

ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΣΤΑ ΠΛΟΙΑ

Σὲ ποιὲς περιπτώσεις θὰ πρέπει νὰ ἐκτελεῖται αὐτὴ στὸ πλοῖο. Περίπτωση πλοίου ποὺ στερεῖται θεραπευτηρίου. Περιποίηση ἀσθενοῦς.

Φάρμακα καὶ ὑγειονομικὰ εἶδη πλοίου. Ἐνέσεις καὶ σχετικὲς πρὸς αὐτὲς ἀπαραίτητες στὸ πλοῖο φύσιγγες. Δισκία φαρμάκων. Ἄλλα διάφορα φάρμακα. Προφυλάξεις γιὰ τὰ δηλητηριώδη φάρμακα.

ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ :

Ἔστις λοιμώξεως, ὁδὸς καὶ θύρα εἰσόδου νόσου. Ἐπιδημίες, ὑγειονομικὰ μέτρα κατὰ τὸν ἀπόπλου, τὸν κατάπλου, κατὰ τὸ ταξεῖδι.

Ἀπολύμανση, ἀνοσία, ἐμβόλια, ὁροί.

Ἐνδημικὲς νόσοι τροπικῶν χωρῶν. Σχετικὰ πρὸς αὐτὲς ἐμβόλια. Ληπτέα μέτρα προληπτικά.

Νόσοι καθάρσεως καὶ σχετικὲς πρὸς αὐτὲς λεπτομέρειες. Πανώλη.

Μέτρα ποὺ πρέπει νὰ λαμβάνονται κατὰ τὶς περιπτώσεις μεταφορᾶς πολυαριθμῶν ὁμάδων.

Συνήθεις μεταδοτικὲς νόσοι. Σχετικὲς πρὸς αὐτὲς λεπτομέρειες καὶ ὁδηγίες γιὰ τὰ ληπτέα μέτρα γιὰ τὴν πρόληψιν ἀναμεταδόσεώς τους.

Ἀφροδίσιες νόσοι.

Τροπικὲς νόσοι περὶωρισμένης ἐκτάσεως.

Φαρμακεῖο πλοίου, σύμφωνα πρὸς τὶς ἰσχύουσες διατάξεις.

Π α ρ α τ ή ρ η σ η : Τονίζεται ἡ ἀνάγκη πρακτικῆς ἐξασκήσεως τῶν μαθητῶν σὲ κρατικὰ νοσοκομεῖα, Σταθμὸν Α' Βοηθειῶν κ.λπ. ἂν εἶναι δυνατό, μὲ τὴ συνοδεία τοῦ διδάσκοντος καθηγητῆ.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ:

Ἡ ἐτήσια συνδρομή τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ τιμὴ τῶν φύλλων τῆς ποὺ πωλοῦνται τμηματικά καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1980 ὡς ἀκολουθοῦν:

Α' ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

1. Γὰ τὸ Τεύχος Α'	Δραχ.	1.000
2. » » » Β'	»	1.500
3. » » » Γ'	»	700
4. » » » Δ'	»	1.500
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ. »	»	700
6. » » » Ἀν. Εἰδ. Δικαστηρίου	»	100
7. » » » Παράρτημα	»	400
8. » » » Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν κ.λπ. »	»	4.000
9. » » Δελτίο Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἰδιοκτησίας	»	400
10. Γὰ ὅλα τὰ τεύχη καὶ τὸ Δ.Ε.Β.Ι.	»	9.000

Οἱ Δήμοι καὶ οἱ Κοινότητες τοῦ Κράτους καταβάλλουν τὸ 1/2 τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν.

ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) ἀναλογοῦν τὰ ἑξῆς ποσά:

1. Γὰ τὸ Τεύχος Α'	Δραχ.	50
2. » » » Β'	»	75
3. » » » Γ'	»	35
4. » » » Δ'	»	75
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ. »	»	35
6. » » » Ἀν. Εἰδ. Δικαστηρίου	»	5
7. » » » Παράρτημα	»	20
8. » » » Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν κ.λπ. »	»	200
9. » » Δελτίο Ἐμπ. καὶ Βιομ. Ἰδιοκτησίας ..	»	20
10. Γὰ ὅλα τὰ τεύχη	»	450

Β' ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

Ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου, μέχρι 8 σελ., εἶναι 5 δρχ., ἀπὸ 9 ὡς 24 σελ. 10 δρχ., ἀπὸ 25 ὡς 48 σελ. 15 δρχ., ἀπὸ 49 ὡς 80 σελ. 30 δρχ., ἀπὸ 81 σελ. καὶ ἄνω ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου προσυψάζεται κατὰ 30 δρχ. ἀνὰ 80 σελίδες.

Γ' ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

I. Στὸ τεύχος Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν καὶ Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης:

Α' Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν:

1. Τῶν καταστατικῶν	Δρχ.	14.000
2. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ συγχώνευσας ἀνωνύμων ἑταιρειῶν»	»	14.000
3. Τῶν κωδικοποιήσεων τῶν καταστατικῶν (ΦΕΚ 309/67, τ. Β')	»	7.000
4. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	3.000
5. Τῶν ἰσολογισμῶν κάθε χρήσεως	»	6.000
6. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ παροχῆς ἀδείας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν», τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ. τοῦ ΕΛΤΑ, μὲ τὶς ὁποῖες ἐγκρίνονται καὶ δημοσιεύονται οἱ κανονισμοὶ αὐτοῦ	»	5.000
7. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ ἐγκαταστάσεως ὑποκαταστήματος, διορισμοῦ γενικοῦ πράκτορος καὶ παροχῆς πληρεξουσιότητος πρὸς ἀντιπροσώπουσιν ἐν Ἑλλάδι ἄλλοδαπῶν Ἐταιρειῶν» καὶ τῶν ἀποφάσεων «περὶ μεταβιβάσεως τοῦ χαρτοφυλακίου Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν κατὰ τὸ ἀρθρὸ 59 παρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 400/70»	»	3.000
8. Τῶν ἀνακοινώσεων γιὰ κάθε μεταβολὴ ποὺ γίνεται μὲ ἀπόφαση Γ.Σ. ἢ Δ.Σ., τῶν προσκλήσεων σὲ γενικὲς συνελεύσεις, τῶν κατὰ τὸ ἀρθρὸ 32 τοῦ Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων, τῶν ἀνακοινώσεων, ποὺ προβλέπονται ἀπὸ τὸ ἀρθρὸ 59 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 400/1970 «περὶ Ἀλλοδαπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν», τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΕΛΤΑ, ποὺ ἀναφέρονται σὲ προσωρινὰ διατάξεις καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπ. Συγκοινωνιῶν διὰ τοῦς ΗΛΠΑΠ - ΗΣΑΠ - ΟΣΕ	»	1.500
9. Τῶν συνοπτικῶν μηνιαίων καταστάσεων τῶν Τραπεζικῶν Ἐταιρειῶν	»	1.500
10. Τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου «περὶ εἰσαγωγῆς χρεωγράφων εἰς τὸ χρη-		

ματιστήριον πρὸς διαπραγμάτευσιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 3 Α.Ν. 148/1967» Δρχ. 1.500

11. Τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς κεφαλαιαγορᾶς «περὶ διαγραφῆς χρεωγράφων ἐκ τοῦ χρηματιστηρίου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 4 Α.Ν. 148/67» .....

12. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ ἐγκρίσεως τιμολογίων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν» .....

Β' Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης:

1. Τῶν καταστατικῶν	Δρχ.	1.500
2. Τῶν κωδικοποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	1.500
3. Τῶν ἰσολογισμῶν κάθε χρήσεως	»	1.500
4. Τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων	»	1.500
5. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν (γιὰ κάθε συμβολαιογραφικὴ πράξη)	»	600
6. Τῶν ἀνακοινώσεων μὲ συμβολαιογραφικὴ πράξη	»	600
7. Τῶν ἀνακοινώσεων μὲ ἀπόφαση τῆς Γ.Σ. ...	»	400
8. Τῶν προσκλήσεων σὲ γενικὲς συνελεύσεις	»	400

Γ' Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων καὶ Φιλανθρωπικῶν Σωματείων:

1. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ χορηγήσεως ἀδείας λειτουργίας Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων»	»	1.500
2. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν ἀνωτέρω Συνεταιρισμῶν, Ταμείων καὶ Σωματείων	»	1.500

Δ' Τῶν δικαστικῶν πράξεων: .....

II. Στὸ Τέταρτο τεύχος:

Τῶν δικαστικῶν πράξεων γιὰ παρακατάθεση ἀποζημιώσεων	»	600
--	---	-----

Δ' ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

1. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται στὰ Δημόσια Ταμεία ἐναντὶ ἀποδεικτικοῦ εἰσπράξεως, τὸ ὁποῖο φροντίζει ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ τὸ στείλει στὴ Γενικὴ Δ/νση τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

2. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι δυνατόν νὰ στέλνονται καὶ σὲ ἀνάλογο συνάλλαγμα μὲ ἐπιταγὴ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διευθυντῆ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

3. Τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν καὶ τελῶν δημοσιεύσεων καταβάλλεται ὡς ἑξῆς:

α) στὴν Ἀθήνα: στὸ Ταμεῖο τοῦ ΤΑΠΕΤ (Κατάστημα Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου),

β) στὶς ὑπόλοιπες πόλεις τοῦ Κράτους: στὰ Δημόσια Ταμεία καὶ ἀποδίδεται στὸ ΤΑΠΕΤ σύμφωνα μὲ τὶς 192378/3639/1947 (ΡΟΝΕΟ 185) καὶ 178048/5321/31.7.65 (ΡΟΝΕΟ 139) ἐγκύκλιες διαταγῆς τοῦ Γ.Λ.Κ.,

γ) στὶς περιπτώσεις συνδρομῶν ἐξωτερικοῦ: ὅταν ἡ ἀποστολὴ τοὺς γίνεται μὲ ἐπιταγὴς μὴ αὐτὲς στέλνεται καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
ΑΘΑΝ. ΠΑΝ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ